

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

24 maart 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de taalwetten met betrekking tot het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing in de faciliteitengemeenten	1
Met redenen omklede motie	3
Vraag om uitleg van de heer Geert Bourgeois tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over onbedoelde effecten van de Vlaamse jobkorting	
Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de jobkorting voor bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid	3
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de negatieve economische groei op de financiering van de deelstaten	7
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de extra lastenverlaging door de Vlaamse overheid	12
Interpellatie van de heer Felix Strackx tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de indekking van beleggingen in CDO's door het ARKimedes-fonds en de Participatiemaatschappij Vlaanderen	14
Met redenen omklede motie	17
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij de aanduiding van gerechtsdeurwaarders door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)	17
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het voorstel om het Vlaams Zorgfonds te doen beleggen in commerciële rusthuizen	21
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de inning van de verkeersbelasting	24
BIJLAGE	
Bijlage bij de vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij de aanduiding van gerechtsdeurwaarders door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)	29

Voorzitter: de heer Erik Matthijs

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de taalwetten met betrekking tot het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing in de faciliteitengemeenten

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn interpellatie is geïnspireerd door het antwoord dat u, mijnheer de minister, mij hebt gegeven op een schriftelijke vraag van 3 november 2008 over het verzenden van de aanslagbiljetten naar die inwoners van de faciliteitengemeenten die hadden verzocht dat dit document in het Frans zou zijn opgesteld.

In uw antwoord stelt u dat er een verschil van behandeling is tussen de gemeenten Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Drogenbos enerzijds en de gemeenten Wezembeek-Oppem en Sint-Genesius-Rode anderzijds. Over de eerste vier gemeenten zegt u dat indien de inwoners van die gemeenten een aanslagbiljet in het Frans vragen nadat er een in het Nederlands is opgestuurd, zij binnen de twee maanden effectief een Franstalig aanslagbiljet krijgen. Daar heb ik niets op tegen. Ik zal hier geen commentaar leveren op de omzendbrieven-Peeters, -Keulen en compagnie: die zaak is achter de rug.

U zegt wel dat dit niet het geval is voor Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem. U verwijst daarbij naar het onderscheid dat u maakt tussen gemeenten met kleine en gemeenten met grote faciliteiten. In de gecoördineerde wetten (van 18 juli 1966) op het gebruik van de talen in bestuurszaken bestaan er effectief een artikel 13, paragraaf 1, en een artikel 30 die dit onderscheid maken.

Artikel 13 van de gecoördineerde wetten (van 18 juli 1966) op het gebruik der talen in bestuurszaken: "Iedere plaatselijke dienst, die in het Nederlandse of in het Franse taalgebied gevestigd is, stelt de akten, die particulieren betreffen, in de taal van zijn gebied. Iedere belanghebbende die er de noodzaak van aantoon, kan zich kosteloos een gewaarmerkte vertaling in het Nederlands, in het Frans of in het Duits, naargelang van het geval, laten uitreiken. Die vertaling heeft waarde van uitgifte of van gelijkluidend afschrift."

Artikel 28 van dezelfde wet stelt: "In de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel worden, naargelang van de wens van de belanghebbende, de

akten gesteld in het Nederlands of in het Frans. De in het Nederlands of in het Frans gestelde akten van de burgerlijke stand worden in hun oorspronkelijke taal door de gemeentebesturen overgeschreven."

Het artikel 30 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken waarnaar u verwijst, stelt dat voor de inwoners van Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem de akten worden gesteld in het Nederlands: "Iedere belanghebbende kan daarvan, zonder bijkomende onkosten en zonder verantwoording van zijn aanvraag, bij de dienst die de akte heeft opgemaakt, een gewaarmerkte vertaling met waarde van uitgifte of van gelijkluidend afschrift bekomen."

Wat ik hier wil aanhalen, is dat u stelt dat een aanslagbiljet moet worden begrepen als een akte. Maar in artikel 28 wordt duidelijk gesteld dat het gaat om akten van de burgerlijke stand. Mijn ervaring, die toch meer dan twintig jaar beslaat in een van die vier faciliteitengemeenten met grote faciliteiten, leert mij dat de overlijdens-, huwelijks-, geboorte-, adoptieakten enzovoort, alles wat met de burgerlijke stand te maken heeft, in de gemeenten Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem in het Nederlands zijn opgesteld, en dat men een document in het Frans krijgt waarop staat: 'Traduction'. De oorspronkelijke akte blijft in het Nederlands. De enige geldige akte van de burgerlijke stand is de Nederlandstalige akte.

Het doortrekken van de regeling van de akten van de burgerlijke stand naar de aanslagbiljetten vormt voor mij een probleem. Een aantal adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) verwijzen elke keer duidelijk naar artikel 25 van de taalwetten: "In hun betrekkingen met een particulier gebruiken dezelfde diensten de door betrokkene gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is." In dat artikel 25 wordt dus geen onderscheid gemaakt tussen grote en kleine faciliteiten, want dit artikel valt onder het hoofdstuk 'Gemeenschappelijke bepalingen voor alle randgemeenten'.

Het probleem dat ik hier wil signaleren, betreft de burgerlijke stand en het versturen van formulieren, aanslagbiljetten of oproepingsbrieven. Op de site van uw bestuur heb ik gelezen dat men in Wezembeek en Sint-Genesius-Rode geen aanslagbiljet kan krijgen in het Frans. Daarom denk ik dat de interpretatie die uw bestuur daaraan heeft gegeven, niet juist is. Ik wil dan ook vragen die in de toekomst te wijzigen.

Verder is er een probleem met de manier waarop dit wordt aangevraagd. Ik hoor allerlei verhalen van Franstaligen die een brief schrijven aan de Vlaamse Belastingdienst waarin ze vragen om een aanslagbiljet

in het Frans te krijgen. Anderen trekken er een streep door en schrijven: “en français s’il vous plaît”. Aanvaardt u of uw bestuur dat? Wat denkt u daarvan? Volstaat het om het document te schrappen, of moet men daar een omslachtige brief bij stoppen?

Mijnheer de minister, u zegt dat er weinig achterstal is. Ik heb hier een brief van een inwoner uit Kraainem van 8 november 2008. Daarvan is een kopie verzonden aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Vlaamse Belastingdienst, in Aalst. Hij heeft zijn eerste brief gestuurd op 10 augustus 2008 en een tweede op 14 oktober 2008. Daarbij vroeg hij een vertaling in het Frans van het aanslagbiljet voor de onroerende voorheffing. Op 8 november had hij nog steeds geen antwoord gekregen. Mijnheer de minister, u zegt dat ze het binnen de twee maanden moeten vragen. Wie het echter binnen de vooropgestelde termijn heeft gevraagd, krijgt geen antwoord.

Mijnheer de minister, zult u de nodige instructies geven opdat er geen verschil zou worden gemaakt tussen de gemeenten met grote en die met kleine faciliteiten? Dat heeft volgens mijn kennis van de taalwetgeving enkel betrekking op akten van de burgerlijke stand. Kunt u verduidelijken wat wordt begrepen onder ‘op eenvoudig verzoek’ om een Franstalig document te ontvangen?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Naar aanleiding van deze vraag heb ik navraag gedaan bij mijn administratie, de Vlaamse Belastingdienst, over de toepassing van de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken.

De Vlaamse Belastingdienst maakt effectief een onderscheid tussen de gemeenten vermeld in artikel 28 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken enerzijds, en de gemeenten vermeld in artikel 30 anderzijds. U hebt de tekst van de bepalingen al geciteerd, ik hoef die dus niet te herhalen. Het komt erop neer dat de inwoners van de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel een Franstalige akte, dus aanslagbiljet, kunnen krijgen. De inwoners van de gemeenten Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem kunnen een vertaling van een Nederlandstalige akte, dus aanslagbiljet, krijgen. Dit onderscheid wordt op die manier door de bestuurstaalwetgeving gemaakt.

Mijnheer Van Eyken, de artikelen die u citeert, gelden volgens de Vlaamse Belastingdienst niet alleen voor akten van de burgerlijke stand. Deze bepalingen regelen immers het taalgebruik voor een akte in de algemeen juridische betekenis van het woord. Daarnaast wordt in de bepalingen ook vermeld in welke taal een akte van de burgerlijke stand moet worden overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Deze vermelding heeft enkel een aanvullende betekenis. De vertaling moet voor elk verschillend aanslagbiljet opnieuw worden gevraagd.

Akten zijn in de juridische betekenis van het woord alle stukken die dienen tot vaststelling van een rechtshandeling. In het advies bij het ontwerp van wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van talen in bestuurszaken gaf de Raad van State een omschrijving van het woord akte. Het betreft hier in de ruimste betekenis van het woord “akten die de diensten opmaken aangaande particulieren”.

Het standpunt van de Vlaamse Belastingdienst dat een aanslagbiljet een akte is, blijft behouden. Ik zie geen enkele reden waarom de Vlaamse Belastingdienst een ander standpunt zou moeten opleggen. Ik zal de Vlaamse Belastingdienst dan ook niet opdragen om de huidige werkwijze aan te passen.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is een adviseerende instelling. De adviezen zijn niet bindend.

Het gevolg van dit onderscheid is inderdaad dat de inwoners van de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel een Franstalige akte – lees: aanslagbiljet – kunnen verkrijgen. Dat betekent dat bij de toezending van dit Franstalige aanslagbiljet meteen ook een nieuwe betalingstermijn wordt verleend. De inwoners van Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem hebben, volgens artikel 30 van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, enkel recht op een vertaling van het aanslagbiljet. Dat betekent dat het originele Nederlandstalige aanslagbiljet rechtsgevolgen creëert en dat de uiterste betaaltermijn vermeld op het Nederlandstalige aanslagbiljet behouden blijft.

Vanzelfsprekend streeft de Vlaamse Belastingdienst een snelle afhandeling na van zijn verzoeken van belastingplichtigen uit die laatste gemeenten. De belastingplichtige die zijn aanvraag kort na het ontvangen van het Nederlandstalige aanslagbiljet indient, zal zijn vertaling voor de uiterste betaaldatum ontvangen en vanzelfsprekend de nodige tijd hebben om te betalen. Om een snelle afhandeling van die aanvragen te verzekeren, wordt bij de Vlaamse Belastingdienst trouwens extra personeel ingezet.

Indien de Vlaamse Belastingdienst er door omstandigheden toch niet in slaagt om binnen een korte termijn een verzoek tot het verkrijgen van een vertaling te beantwoorden, is de administratie steeds bereid een nieuwe betaaltermijn te verlenen. Dat lijkt me te getuigen van een klantvriendelijke houding, die van een moderne en vooral performante administratie kan en mag worden verwacht.

Er werd me gevraagd wat een ‘eenvoudig verzoek’ inhoudt. De inwoners van de faciliteitengemeenten kunnen, zoals u weet, een Franstalig exemplaar van een aanslagbiljet verkrijgen door een aanvraag in te dienen bij de Vlaamse Belastingdienst. Dat kan gebeuren via de

post, op het adres in Aalst. Het kan gebeuren via fax. Het nummer is bekend. Het kan ook gebeuren via e-mail, via het adres onroerendevoorheffing@vlaanderen.be. Ze kunnen, zoals u weet, ook een bezoek brengen aan het loket van de Vlaamse Belastingdienst. Vanzelfsprekend wil ik er uw aandacht op vestigen dat de aanvraag zowel in het Nederlands als in het Frans mag gebeuren.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de minister, uw punt over post, fax, e-mail of een bezoek aan de dienst is een verduidelijking. Dat zijn duidelijke instructies. Ik blijf echter van mening dat de interpretatie die uw bestuur hieraan geeft, niet in de taalwetgeving staat. Ik heb hier het fameuze artikel 13 voor me liggen. Paragraaf drie daarvan stelt duidelijk, dus niet als voorbeeld, dat het gaat over de “akten van de burgerlijke stand”. Er is dus duidelijk sprake van de burgerlijke stand, en van geen andere akten. Anders zou dit zo kunnen worden uitgebreid dat in de gemeenten Wezembeek en Sint-Genesius-Rode elk document dat wordt gevraagd als een akte zou kunnen worden beschouwd. Zo zou de faciliteitenregeling in die twee gemeenten nog wat meer worden beknot. Het enige document dat waarde zou hebben, zou dan het document in het Nederlands zijn. Als de lijn dan zou worden doorgetrokken, tot oproepingsbrieven of aanvragen voor identiteitskaarten enzovoort, wat is dan geen akte? Daar blijf ik bij.

Mijnheer de minister, daar u bij uw standpunt blijft, kon ik aan aansluitend hierbij een motie te zullen indienen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijnheer Van Eyken, het gevecht dat u tracht te leveren, is een achterhoedegevecht. De omzendbrief-Peeters voorziet in de mogelijkheid een vertaling te krijgen. Ik hoop dat de burgers dat ook op een correcte manier doen, en niet door iets te schrappen en er commentaar bij te geven. Dat moet op een correcte manier gebeuren. U hebt zelf gezegd dat het gevecht over de omzendbrief-Peeters voorbij is. Ik hoop dat het ook voorbij is voor al uw partijgenoten. De Vlaamse Regering past dat correct toe. Onze fractie zal daarover dus geen motie indienen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Eyken werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Geert Bourgeois tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over onbedoelde effecten van de Vlaamse jobkorting

Interpellatie van de heer Johan Deckmyn tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de jobkorting voor bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Agoria had het in een persbericht van 10 maart 2009 over de perverse effecten van de Vlaamse jobkorting voor ondernemingen die een beroep doen op ploegenarbeid. Ik heb het in mijn vraag over ‘onbedoelde effecten’. Zoals u weet, geldt er voor ploegenarbeid een federale lastenverlaging van 10,7 percent van de maandelijkse bedrijfsvoorheffing op het loon van ploegenarbeiders. Die 10,7 percent moet niet worden betaald.

Het probleem is dat er voor die specifieke bedrijven in februari onvoldoende kwantum bedrijfsvoorheffing was om te kunnen genieten van de federale lastenverlaging.

Er zijn twee redenen. De eerste reden is tijdelijke werkloosheid. Op de tijdelijke werkloze moet geen bedrijfsvoorheffing worden betaald. Dat kun je moeilijk als een probleem schetsen. Een tweede oorzaak is het feit dat de Vlaamse jobkorting in februari in een keer toegekend wordt, namelijk 250 en 300 euro, waardoor de bedrijfsvoorheffing zakke.

Agoria geeft er een voorbeeld van. Een groot bedrijf, een onderneming met 4400 ploegenarbeiders, verliest 420.000 euro of 60 percent van haar lastenverlaging door de jobkorting. Agoria vertrekt in het voorbeeld van lastenverlaging van 900.000 euro die door de tijdelijke werkloosheid verminderd is naar 720.000 euro, maar die dan door de Vlaamse jobkorting strandt op 300.000 euro. In moeilijke tijden, tijden van herstructurering, van tijdelijke werkloosheid, van teruglopende bestellingen, van de uitgestelde loonkostenverlagingen op ploegenarbeid tot 1 juni, is dat een slechte zaak voor die bedrijven. Het voorbeeld dat gegeven wordt, is een bedrijf met heel veel mensen, maar ik neem aan dat het zich eveneens pro rata voordoet in kleinere bedrijven.

Mijnheer de minister, erkent u het probleem? Klopt het? Zo ja, hoe wilt u dit probleem oplossen? Er is in het KB dat is gepubliceerd op 15 januari wat de Vlaamse jobkorting betreft, een oplossing opgenomen voor die gevallen die alleen onder de Vlaamse jobkorting vallen in de

zin dat, als er onvoldoende bedrijfsvoorheffing was, door de werkgever de jobkorting uitgesteld kon worden en worden gegeven in de daaropvolgende maanden. Hier is er een interferentie met een federale maatregel. Ik neem aan dat dit een zaak is voor overleg met de federale overheid.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de voorzitter, mijn interpellatie ligt in het verlengde van wat de heer Bourgeois net heeft uiteengezet. Volgens Agoria, de federatie van de technologische industrie, heeft de Vlaamse Regering door de jobkorting en de daaruit voortvloeiende lastenverlaging, de lasten voor bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid fors de hoogte ingejaagd. Bedrijven die een beroep doen op ploegenarbeid, kunnen rekenen op een federale lastenverlaging: ze mogen elke maand 10,7 percent van de bedrijfsvoorheffing op het loon van de ploegenarbeiders voor zich houden in plaats van door te storten naar de fiscus.

In februari echter, wanneer de jobkorting werd verrekend met de lonen van de werknemers, hebben veel bedrijven moeten vaststellen dat er niet genoeg bedrijfsvoorheffing was om van dat systeem gebruik te maken. Hiervoor waren er twee redenen. Ten eerste waren er een aantal ondernemingen die een beroep deden op tijdelijke werkloosheid om de gevolgen van de crisis op te vangen, waardoor de lonen van die arbeiders en dus ook de bedrijfsvoorheffing fors daalden. Ten tweede kwam daar nog eens de Vlaamse jobkorting bovenop, waarbij werknemers die woonachtig zijn in het Vlaamse Gewest, nog eens 250 tot 300 euro bedrijfsvoorheffing voor zich mochten houden, waardoor de totale pot van de bedrijfsvoorheffing nog verminderde.

Voor veel bedrijven met ploegenarbeid in Vlaanderen die reeds onder druk staan, betekent dit in barre economische tijden een extra financiële tegenslag.

Daarenboven zijn er enkele neveneffecten die niet altijd op het vlak van de bedrijven te situeren zijn. Ik heb bijvoorbeeld de afgelopen weken een paar contacten gehad met diverse personen die stelden dat wat de jobkorting dit jaar heeft uitbetaald aan particulieren, de belastingen volgend jaar zouden terugnemen. Er zou dus niet echt een grote meerwaarde zijn. Misschien is dit correct of misschien niet, maar ik heb verschillende berekeningen van boekhouders gezien waarin staat dat wat je dit jaar krijgt, het volgend jaar wordt teruggenomen. Andere boekhouders zijn er iets voorzichtiger in. Toch blijkt dit een voorwerp van discussie. Er is een grote onduidelijkheid hieromtrent. Ik vind het vooralsnog erg vreemd.

Er is trouwens nog iets anders. Nederlandse rijksinwoners met Belgische nationaliteit die in België werken, kunnen er niet van genieten. Een aantal mensen hebben

me gezegd dat dit in strijd zou zijn met het fiscaal gelijkheidsbeginsel.

Kortom, mijnheer de minister, er zijn nog veel vragen. Er lijkt nu een snelle beslissing te zijn genomen over iets waar ten gronde niet over is nagedacht. Waarom heeft de Vlaamse Regering niet vooraf rekening gehouden met deze belangrijke problematiek? Hoe zult u daaraan tegemoet komen?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik heb hierbij toch wel enkele bedenkingen. Men heeft de mond vol over de jobkorting. Het klopt dat het barre economische tijden zijn. We moeten trachten de koopkracht te behouden. Hier gaat het toch wel om een belangrijke ingreep van de Vlaamse Regering om de koopkracht in Vlaanderen te ondersteunen. Het gaat om meer dan 700 miljoen euro. Een gezin met twee verdieners krijgt een bedrag van 500 of 600 euro. Dat zijn toch wel heel belangrijke bedragen. We moeten er op letten dat we het kind niet met het badwater weggoien omdat er een aantal kleine problemen zijn.

Door de maatregel al op te nemen in de bedrijfsvoorheffing heeft de Vlaming onmiddellijk het effect van de maatregel gevoeld. Dat staat in tegenstelling tot een aantal andere belastingverlagingen die we de afgelopen jaren in dit land hebben gekend. Toen zagen de mensen de weerslag in uitgesteld relais. Deze jobkorting is onmiddellijk voelbaar bij de Vlaming. Dat is een tweede belangrijk punt, dat toch wel mag worden onderstreept. We hebben natuurlijk ook de opmerkingen van Agoria in de krant gelezen. Het gaat om onbedoelde neveneffecten.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u de uitvoering van de maatregel? Zijn er nog andere onbedoelde probleempjes opgedoken? Wat zou eventueel de oplossing kunnen zijn?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, over de Vlaamse jobkorting hebben we in de commissie al heel veel gepraat. De principes zijn bekend. Mensen krijgen 250 of 300 euro korting. Dat bedrag wordt zo veel mogelijk verrekend in de bedrijfsvoorheffing, die wordt afgehouden van de bezoldigingen, uitbetaald in februari van dit jaar. Na de bespreking in de commissie hebben we aan de federale collega gevraagd om, als dat niet of slechts gedeeltelijk mogelijk is, te zorgen voor een verrekening in maart of april, of uiterlijk bij het aanslagbiljet van de personenbelasting voor het inkomstenjaar 2009. Dat werd als dusdanig afgesproken, uitgevoerd en opgenomen in een koninklijk besluit.

Een ander punt gaat over de federale lastenverlaging voor ploegenarbeid. Om de loonkosten van onze bedrijven binnen de perken te houden en om de concurrentiepositie van de Belgische ondernemingen tegenover die van de ons omringende landen te herstellen, heeft de federale overheid enkele jaren geleden een bijzonder fiscaal instrument gecreëerd, namelijk de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing. Die vrijstelling van doorstorting geldt onder meer voor bedrijven die onderzoekers tewerkstellen in onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's; die werknemers tewerkstellen die overuren presteren; die werknemers die nachtarbeid verrichten of in ploegen werken. Een onderneming waar nacht- en ploegenarbeid wordt verricht, wordt vrijgesteld van het doorstorten van een deel van de bedrijfsvoorheffing dat ingehouden wordt op het loon van de werknemer. Deze vrijstelling bedraagt 10,7 percent van de totale belastbare bezoldigingen, inbegrepen de ploegenpremies, op voorwaarde dat de bedrijfsvoorheffing volledig op die bezoldigingen en premies wordt ingehouden. Zoals u weet, zal, in het kader van het akkoord dat werd afgesloten, later op het jaar het percentage worden verhoogd tot 15,6 percent.

Wat is nu het probleem? Door een samenloop van een aantal omstandigheden kan de federale lastenverlaging voor ploegenarbeid in een aantal situaties blijkbaar niet ten volle benut worden. Verscheidene bedrijven nemen in deze economisch barre tijden hun toevlucht tot het stelsel van de tijdelijke of economische werkloosheid, waardoor natuurlijk de bezoldigingen en, daaruit voortvloeiend, de bedrijfsvoorheffing die de werkgevers van die bezoldigingen afhouden, dalen.

In februari was er de Vlaamse jobkorting. De werkgevers verrekenen die door minder bedrijfsvoorheffing af te houden, waardoor het geld rechtstreeks bij de werknemer terecht komt. Het gevolg van deze samenloop is dat in sommige situaties het resterende deel van de bedrijfsvoorheffing te klein is om de volledige lastenverlaging op ploegenarbeid toe te passen.

Het is natuurlijk jammer dat u naar een van de drie parameters verwijst als 'zondebok' van dit systeem. Er zijn verscheidene factoren die, gecumuleerd, tot dit resultaat leiden. Het hangt ook van de gezinssituatie van de betrokkenen af. De kinderlast van werknemers beïnvloedt vanzelfsprekend ook het bedrag van de bedrijfsvoorheffing. Wat eigenlijk essentieel is, is dat sommige werkgevers de keuze hebben gemaakt om kwartaalaangiften in de plaats van de gebruikelijke maandaangiften in te dienen voor de bedrijfsvoorheffing. Deze werkgevers kunnen daardoor ongebruikte saldo's van de federale lastenverlaging makkelijk toerekenen op de bedrijfsvoorheffing, afgehouden in januari of maart. Werkgevers die echter een maandelijks aangifte moeten indienen, hebben die mogelijkheid van overdracht niet. Ook dat is natuurlijk een belangrijke factor.

De vraag is hoe we daar nu uitraken. Dat is ook de essentie van het probleem. Zoals de heer Van den Heuvel zegt, zijn we het erover eens dat beide maatregelen – de Vlaamse jobkorting en de federale lastenverlaging – levensnoodzakelijke maatregelen zijn in deze economische tijden.

De doelgroep verschilt. De jobkorting levert meer nettoloon op voor de werknemers. De ploegenkorting verlicht de loonkost voor de werkgevers. Dat laatste was de bedoeling van de federale maatregel.

Deze doelgroepen zijn niet tegengesteld, ze hebben dezelfde belangen. Wij moeten er alles aan doen om ervoor te zorgen dat beide maatregelen in stand kunnen worden gehouden en dat ze maximaal kunnen worden benut.

Ik ben ook niet van plan om nu te proberen de lift terug te sturen naar mijn federale collega. Er is een probleem. Wij hebben de opdracht dit probleem zo snel mogelijk op een pragmatische manier aan te pakken.

Dit probleem was mij nooit gesignaleerd als een potentieel probleem, ook niet door de FOD (Federale Overheidsdienst) Financiën. Toen het naar buiten werd gebracht, hebben wij het meteen onderzocht en heb ik een schrijven gericht aan mijn federale collega, minister Reynders. Ik heb hem de suggestie gedaan om voor de werknemers in de mogelijkheid te voorzien van een spreiding of overdracht van het ongebruikte saldo van het bedrag dat van de bedrijfsvoorheffing in mindering kan worden gebracht naar de komende maanden. Er zijn ondertussen ook contacten geweest met de kabinetten van de betrokken federale collega's. Ik heb zelf, vorige week woensdag, na afloop van de vergadering van het Overlegcomité, dit probleem ook nog eens tête-à-tête besproken met de heer Reynders om zijn aandacht te vestigen op het probleem en vooral zijn inzet te vragen voor de oplossing ervan.

Ik ben dus niet meteen voorstander van een soort prioriteitenregel. Dit lost het probleem ten gronde niet op. Wat door ons in het schrijven van 10 maart 2009 als suggestie naar voren werd geschoven, is misschien wel plausibel. Er zijn voldoende argumenten om die aanpassing door te voeren. Ik heb zowel schriftelijk als mondeling uitdrukking gegeven aan die argumenten. Er is nu de facto een ongelijke behandeling tussen kwartaalbetalers en maandbetalers. Er is nu ook een ongelijke behandeling tussen werkgevers met Vlaamse werknemers en werkgevers met Brusselse en Waalse werknemers. Dat is voor niemand een gezonde situatie om dit binnen de fiscaliteit te verantwoorden. Wie dit als een zuiver Vlaams probleem afschildert, vergist zich. Een Waals of Brussels bedrijf dat Vlaamse werknemers in dienst heeft, wordt natuurlijk met hetzelfde probleem geconfronteerd.

Tot slot wil ik er de aandacht op vestigen dat het voorstel dat wij schriftelijk hebben overgemaakt om via het

systeem van kwartaalaangiften en via de mogelijkheid tot het spreiden van de overdracht tot een oplossing te komen, geen enkele budgettaire kost betekent voor de federale overheid. Die uitgaven zijn gebudgetteerd. Wij zadelen de federale overheid hier niet op met een extra budgettaire kostprijs. Ik zou zelfs het tegendeel durven stellen. Het is misschien pervers om het te zeggen, maar het kan toch niet de bedoeling van de federale overheid zijn dat de federale ploegenkorting niet ten volle kan worden benut, waardoor de facto een ongewilde en vooral onvoorziene budgettaire meevaller ontstaat. De repartitie van de ploegenkorting die wij voorstellen, is met andere woorden geen meeruitgave. Zij vraagt een praktische en vooral pragmatische oplossing.

De contacten met de FOD Financiën lopen, en wij zullen ook in de tweede helft van de week met hen praten om dit op een voor de werkgevers en vooral de werknemers billijke en verantwoorde manier op te lossen. Wat mij betreft, wordt dit vervolgd.

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik wil enkele zaken verduidelijken. Het is niet mijn bedoeling om het kind met het badwater weg te gooien. Ik vind dit een uitstekende maatregel, ik heb hem trouwens mee goedgekeurd. De heer Van den Heuvel heeft gelijk: de eenmalige uitbetaling van de jobkorting is een goede zaak. Het was absoluut niet de bedoeling om hier te focussen op één maatregel. U zegt dat ook Waalse en Brusselse bedrijven ermee te kampen hebben. Maar ik kan me moeilijk voorstellen dat dat in die orde van grootte is. Het gaat over een groot pakket, dat eerst moet worden betaald vooraleer je niet meer van die 10,7 percent kunt genieten.

Principieel hebt u gelijk dat het niet louter een Vlaamse aangelegenheid is. Wij mogen ervan uitgaan dat die interferentie geen nadeel mag hebben. Het is inderdaad zo dat het federale niveau dit heeft gebudgetteerd. Als het federale niveau ingaat op wat de meest plausibele regeling lijkt te zijn, dat er een overdrachtmogelijkheid is voor een kwartaalspreiding, dan lijdt het federale niveau daar niet onder. Integendeel. Ik denk dat elke minister de bedoeling moet hebben om de maatregelen die worden getroffen effect te laten sorteren.

Die korting op ploegen- en nachtarbeid heeft in de maand februari ongelukkigerwijs onbedoeld voor een aantal bedrijven geen effect gesorteerd. Het ene is inderdaad een maatregel voor de werkgevers, de andere voor de werknemers. Maar ze hebben beide dezelfde bedoeling: de koopkracht versterken, wat de economie moet aanzwengelen. Het zou een goede zaak zijn indien het federale niveau zou ingaan op de suggestie om in de mogelijkheid te voorzien om te spreiden. Ik hoop dat het dit nog dit jaar doet. Dan zal dit onbedoelde effect wegvallen en zullen

uiteindelijk de bedrijven die terecht die bedrijfskorting hebben ingecalculiseerd, daarvan kunnen genieten.

Er komt nog een tweede, aanvullende federale korting. Die gaat pas in op 1 juni of 1 juli 2009. Als er geen maatregelen komen, is het effect volgend jaar nog groter.

Mijnheer de minister, ik zou u dankbaar zijn indien u ons op de hoogte zou willen houden van het resultaat van uw overleg met minister Reynders. Ik hoop dat dit naar behoren kan worden opgelost.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, wij vinden maatregelen die de Vlamingen wat meer financiële ademruimte geven natuurlijk heel belangrijk. Wij leven immers in een van de meest belaste regio's van heel Europa en misschien zelfs van de wereld. Hier wordt een maatregel naar voren geschoven die, zoals de heer Van den Heuvel zegt, het modale gezin 500 of 600 euro extra zal opleveren. Is dit de precampagne van Open Vld? Ik kan mij niet ontdoen van het gevoel dat deze jobkorting een pre-electorale stunt is. Maar dan wel een waarover niet genoeg is nagedacht.

Ik neem akte, mijnheer de minister, van het feit dat u bevestigt dat sommige bedrijven hierdoor in de problemen komen. U kunt overigens niet anders. U hebt verwezen naar het feit dat er wordt gewezen op slechts een van de drie factoren. Dat is juist. Maar natuurlijk is de jobkorting er gekomen bovenop de al bestaande voordelen.

Ik ben blij dat u zegt dat alle maatregelen moeten kunnen worden gehandhaafd. Maar echte oplossingen zijn er vooralsnog niet. Enkel de bereidwilligheid om het probleem pragmatisch aan te pakken. U hebt uw federale collega schriftelijk aangesproken. Maar de heer Reynders staat nu niet echt bekend als iemand die prioritair Vlaamse economische problemen aanpakt. Ik vraag mij af of u, in plaats van enkel te schrijven, als minister niet eens zou moeten samenzitten met uw federale collega. Of zult u rustig afwachten tot wanneer u een antwoord krijgt op uw schrijven?

Mijnheer de minister, u hebt een antwoord gegeven op mijn vraag naar de belastingproblematiek. Ik heb nog een vraag waarover ik na het indienen van mijn vraag werd aangesproken. Ik geef toe dat ik dit niet op voorhand in mijn vraag had opgenomen. Aan de ene kant krijgen de Vlamingen een voordeel van 500 tot 600 euro. Maar sommige fiscalisten beweren dat de Vlamingen wat ze nu krijgen volgend jaar aan de belastingen zullen moeten teruggeven. Ik ben zelf geen fiscalist, dus kan ik niet bevestigen dat ze gelijk of ongelijk hebben. Onduidelijkheid is troef als dergelijke verhalen blijven circuleren. Ik zou graag hierop een antwoord krijgen en kondig alvast aan dat ik een motie zal indienen.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, ik wil met betrekking tot die laatste vraag nog eens onderstrepen dat, los van het feit dat de techniek van de verrekening via de bedrijfsvoorheffing verloopt, de premie een nettopremie is omdat het om een korting gaat op de belastingen die moeten worden betaald. Stel dat je normaal 1000 euro moet betalen, dan gaat daar op uw aanslagbiljet 250 euro van af. Zo moet je nog 750 euro betalen. Het is niet iets dat nog eens mee zal worden verrekend. De vermindering die wordt doorgevoerd is proportioneel. Ik zie dat de mensen van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) hier nog zijn, misschien moeten we op de website eens een paar voorbeelden plaatsen zodat de mensen het snappen. Men zou kunnen zeggen dat het van de bedrijfsvoorheffing gaat en dat het dan wordt mee verrekend. Zo gebeurt het niet. De bedrijfsvoorheffing is een techniek om het in februari bij u te krijgen. De fiscale afrekening gebeurt door aftrek van het bedrag dat u verschuldigd bent aan de belastingen.

De voorzitter: Door de heer Deckmyn werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de gevolgen van de negatieve economische groei op de financiering van de deelstaten

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, wij hebben enkele weken geleden, naar aanleiding van het rapport van de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen), al een discussie gehad over wat de gevolgen zouden zijn van de economische recessie op de Vlaamse begroting. Het SERV-rapport stelde dat we een tekort op de Vlaamse begroting konden verwachten van om en bij de 700 miljoen euro. De minister antwoordde dat dit opvangbaar was met een aantal reserveringen die we in de begroting hadden opgenomen.

Enkele weken geleden las ik in de pers dat er een overlegcomité is geweest tussen de federale regering en de deelstaten in verband met een updating van de hypothesen waarop de federale begroting 2009 is gebaseerd. Deze begroting dient als basis voor de berekening van de dotaties van de federale overheid aan de gemeenschappen en de gewesten. Een van die dotaties bestaat uit een deel van

de opbrengst van de personenbelasting. Om het bedrag van de personenbelastingdotatie voor een bepaald begrotingsjaar vast te stellen, wordt de personenbelastingdotatie van het voorgaande begrotingsjaar aangepast aan de inflatie en de reële aangroei van het bruto nationaal product van het betrokken begrotingsjaar.

Wij hebben lage groeicijfers gezien voor 2008. Volgens de jongste berekeningen zou de impact van de crisis op de beleidsruimte 2009 in Vlaanderen oplopen tot ongeveer 1 miljard euro. Voor Wallonië zou het gaan om 182 miljoen euro, voor de Franse Gemeenschap om 400 miljoen euro en voor Brussel om 47 miljoen euro. In totaal zou het gaan om 1,6 miljard euro, waarvan 1,02 miljard euro voor Vlaanderen.

Er werd ook een raming gemaakt van de gewestbelastingen. Die zouden in Vlaanderen 240 miljoen euro lager liggen dan voorzien bij de opmaak van de begroting 2009.

Inmiddels zijn de groeiprognozes opnieuw naar beneden bijgesteld. Vandaag lees ik in een krant dat volgens de KBC de Belgische economie met 3,1 percent zou verminderen. Vandaag is er ook het rapport van de Hoge Raad van Financiën. Dat rapport stelt dat als de regering niet ingrijpt, de begroting in 2010 4,5 percent van het bruto nationaal product in het rood zal gaan en vanaf 2011 zelfs 5 percent, dat is ongeveer 17 miljard euro. Volgens de Hoge Raad is er op federaal vlak een structureel tekort. De heer Luc Coene, voorzitter van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Hoge Raad van Financiën, zei vanmorgen dat dit niet zozeer een probleem van ontvangsten is. De uitgaven van de federale overheid overschrijden in stijging de draagkracht van de economische groei.

Uit de analyse die een paar maanden geleden is gemaakt over de federale begroting blijkt dat twee posten er boven uitsteken. Een daarvan is de alternatieve financiering van de sociale zekerheid. De federale overheid moet de financiering van de sociale zekerheid via belastinggeld mogelijk maken omdat de bijdragen niet volstaan. Door de economische teruggang liggen die bijdragen nog veel lager. Om de financiering van de sociale zekerheid mogelijk te maken zullen de budgettaire middelen van de federale overheid oplopen. Dat geldt ook voor de gemeenschappen en gewesten. Door de Lambermontakkoorden is er opnieuw meer een koppeling met de reële welvaartsgroei. Dat was vroeger minder het geval. De Vlaamse begroting zal daar de volgende jaren de nadelen van ondervinden. De beleidsruimte van 1,2 tot 1,5 miljard euro die is vooropgesteld bij een hypothese van twee percent economische groei komt dan onder druk te staan.

Het rapport van de Hoge Raad voor Financiën wijst ook op een structureel probleem voor de federale overheidsfinanciën. Dit zal niet zonder gevolgen blijven

voor de financiering van de deelstaten. We moeten daar realistisch in zijn.

Mijnheer de minister, wat zijn de onmiddellijke gevolgen op de begroting? Ik weet niet of er al een nieuw overleg heeft plaatsgevonden met de deelstaten. Ongeveer een maand geleden zijn die cijfers bekendgemaakt. Wat is de stand van zaken?

De negatieve prognoses worden steeds slechter. Er is sprake van 3,1 percent krimp voor de Belgische economie. De Duitse economie zou met 6 tot 7 percent krimpen. Wat zijn de gevolgen daarvan?

Hoe kijkt de Vlaamse Regering aan tegen het doemscenario van de Hoge Raad voor Financiën voor België? Wat zijn daar de implicaties van voor de financiering van de deelstaten?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, de Vlaamse Regering zit in haar laatste weken. Hoe zal zij die invullen op het vlak van de begroting? Hoe zal zij het pad effenen voor de volgende regering? In welke mate worden de begrotingscontrole 9 en de begroting 10 tijdens de laatste weken voorbereid, zodat de volgende regering een vlotte start kan nemen op basis van de juiste cijfers?

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: Ik sluit me aan bij die laatste zorg. Het is niet houdbaar om geen begrotingscontrole te houden.

Mijnheer de minister, u hebt tijdens de plenaire vergadering gereageerd op de onrust over de eerste prognoses. U zei toen dat er voldoende buffers zijn ingebouwd. Uit het SERV-verslag bleek echter dat ook de SERV al rekening hield met die buffers en die dus al in mindering had gebracht. Ik ben daar toen ook wat op mijn honger gebleven.

Nu zijn er slechte vooruitzichten voor de federale meerjarenbegroting. Er is een enorme krimp van de economie. Verder is onlangs gebleken dat de dotaties serieus verminderen. U hebt in de plenaire vergadering gezegd dat er voldoende buffers zijn om dat allemaal op te vangen. We weten ook dat er altijd onderbenutting is. Maar het is precies in deze periode dat we moeten inzetten op volledig investeren. Het zou jammer zijn om er met onderbenutting voor te moeten zorgen dat de eindjes opnieuw aan elkaar worden geknoopt. Daardoor zou de begroting in evenwicht zijn maar zou een andere belangrijke doelstelling van de regering niet gerealiseerd worden, met name massaal incentives geven aan de economie en investeringen doen. Die twee zaken lijken me op dit ogenblik heel moeilijk verenigbaar.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: We beleven inderdaad uitzonderlijke tijden, daar moet ik wellicht niemand van overtuigen. De cijfers en parameters veranderen dagelijks. We hebben nu believers en non-believers. Volgens believers zal het drie jaar duren voor we het eind van de tunnel zien. Non-believers beweren dat het herstel sneller zal gaan dan sommigen verwachten. Ik noem dat koffiedik kijken op dit ogenblik.

Wat me vanmorgen opviel, toen ik het artikel las in De Standaard, is dat wij de afgelopen vijftien jaar in Vlaanderen hebben gedaan wat de Hoge Raad van Financiën had aanbevolen. U herinnert zich ongetwijfeld het vreselijke woord dat ik daarbij te pas en te onpas gebruikte, namelijk het streven naar de intertemporele neutraliteit. In tijden van economische groei draaiden we de kranen niet open maar legden we provisies aan, bouwden we een toekomstfonds op en boekten we kasoverschotten. Wij zijn er de afgelopen vijftien jaar – en dat is de verdienste van bijna een hele generatie politici – in geslaagd met onze structurele overschotten te doen wat andere instanties niet hebben gedaan. Wij hebben onze schuld afgebouwd, waardoor we niet langer rentegevoelig zijn. Op die manier hebben wij de beste fundamenten om in de toekomst de begroting in evenwicht te houden.

Wanneer we het verslag lezen door een Vlaamse bril, dan blijkt dat dit precies is wat mevrouw Demeester, de heer Dewael en ikzelf de voorbije jaren hebben gedaan: overschotten opbouwen, schuld aflossen en niet langer rentegevoelig zijn.

Vandaag zitten we in een crisis. Bij het opstellen van de begroting 2009 zijn we uitermate voorzichtig geweest met een indexprovisie van 319 en een conjunctuurprovisie van 178 miljoen euro. Wanneer de begroting op nul valt en ze blijft toch in evenwicht, dan is dat knap werk. Wanneer de begroting echter begint door te schuiven naar een negatieve groei van –1,7 percent, –1,9 percent, –2,1 percent, –2,3 percent of –3 percent, dan weet ik niet waar we de bodem zullen halen. Ik heb er de voorbije weken dan ook voor gepleit het hoofd koel te houden. We hebben een duurzame begroting. Vlaanderen is schuldenvrij en kan dus wel tegen een stootje. De reserves die we hebben opgebouwd, 500 miljoen euro in het toekomstfonds en 500 euro kaspositie, hebben we aangewend voor Dexia en Ethias. We hebben gedaan wat we konden, ook met de KBC-operatie. De financiering is rond. Ik ben heel tevreden dat ook die hypotheek is gelicht.

Naar aanleiding van het opstarten van het Euro Medium Term Note of EMTN-programma had ik in de commissie gezegd dat indien dit programma geen succes zou worden, we een beroep konden doen op de kredietlijnen

waarover we beschikken in het kader van onze kassierscontracten bij onder meer Dexia. Dat is niet nodig gebleken. We hebben dit kunnen financieren zoals we hadden voorzien, op korte en iets langere termijn, op drie en op vijf jaar. We hebben dat heel bewust gedaan. Op die manier wilden we twee scharnierpunten inbouwen voor toekomstige herfinanciering indien dit nodig zou blijken.

De provisie van 500 miljoen euro die we de voorbije jaren hebben aangelegd, wegen niet op tegen de enorme minderdoorstorting die er wellicht zullen zijn tegen het einde van het jaar.

Een daling van de economische groei is een reële verarming, niet alleen van de economie, maar ook van de respectieve begrotingen. Dat voelt men onmiddellijk. Een daling van de inflatie speelt aan twee kanten: minder middelen, maar ook minder uitgaven. Wat de inflatie betreft, worden we momenteel geconfronteerd met een verlaagde federale dotatie ten belope van ongeveer 380 miljoen euro. Als dit zich doorzet, dan zullen we de correcties kunnen doorvoeren bij een mogelijke budgetcontrole naar de uitgaven. Het gaat dan zowel over de lonen als over de werkingsbudgetten. Intussen is duidelijk dat bijvoorbeeld de indexsprong waarin was voorzien voor 2009, niet zal doorgaan.

Op dit ogenblik rekenen we in onze begroting met een vrije lage onderbenutting. We schrijven 125 miljoen euro in als overdracht naar het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven). Ook daar hebben we nog heel wat buffers, zeker in een verkiezingsjaar. Dat zal zeker leiden tot een vertraging van een aantal uitgaven.

De voorbije jaren hebben we de betaalkredieten structureel hoger gelegd dan de vastleggingskredieten. Daardoor is er in de begroting 2009 heel wat ruimte om een aantal minontvangsten in te bufferen.

In het verleden, zowel in 2007 en zeker in 2008, hebben we erop geanticipeerd dat die potentiële positieve afrekening vanuit het federale niveau in 2008 zou gebeuren. In 2009 hebben we een aantal ingrepen gedaan met een verschuiving van bijna 400 miljoen euro. Daardoor kon dit tijdig worden opgevangen in de begroting 2008, met gevolgen in 2009.

Het zal precair worden in de tweede helft van het jaar. Daar ben ik me van bewust. We monitoren de zaken bijzonder scherp. We moeten ervoor zorgen dat we nu, in die twee of drie maanden voor de verkiezingen, geen beslissingen nemen die we later zouden kunnen betreuren. Ik pleit voor nuchterheid, soberheid en beredeneerd handelen. We hebben dat ook vorige vrijdag gedaan met het deblokken van de discussie over de overbruggingspremie. We hebben voor 15 miljoen euro kredieten geheroriënteerd. We hebben hetzelfde gedaan met de

financiering van de provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing. Daar hebben we 40 miljoen euro geheroriënteerd.

We proberen op een verstandige manier, met kredieten waarvan we vandaag weten dat ze structureel onderbenut zullen worden, incentives te geven aan het bedrijfsleven. De Vlaamse overheid gaat niet met dubbele voet op de investeringsuitgaven staan. De Vlaamse overheid mag vandaag niet twijfelen en investeringsprogramma's vertragen of afremmen.

Het tegendeel is waar. Normaliter geeft de minister van Begroting in een verkiezingsjaar de instructie om slechts een beperkt deel van de investeringskredieten vast te leggen. Dit jaar hebben we dat niet gedaan. Onze bedoeling is zo veel mogelijk investeringskredieten vast te leggen, in de hoop dat er dit jaar mee kan worden opgestart. Ik geef een persoonlijk voorbeeld. Als we in februari ons budget voor restauratiepremies maximaal kunnen vrijgeven, dan kan in de loop van de volgende twaalf maanden worden begonnen met die werken, zodat die wat soelaas kunnen brengen aan onze economie. Zeker als overheid moeten we er alles aan doen om de paniek niet aan te moedigen. We mogen niet zelf de vertraging stimuleren. Integendeel, met maatregelen als een overbruggingspremie, een derdebetalersysteem voor provinciale opcentiemen of het versnellen van de eigen investeringen moeten we als Vlaamse overheid een vertrouwenwekkend signaal geven.

De begrotingen 2008 en 2009 waren twee superimpulsbegrotingen, met een groei van meer dan 1 miljard euro. Ik denk dat we ter zake wel wat bakens kunnen verzetten. We zijn het eens over de lastenverlaging in deze commissie. Ik heb niemand ontmoet die me heeft gezegd dat dit geld niet welkom is. Ik hoop dat dit nu ook zijn weerslag zal hebben op onze economie, dat dit geld in het circuit komt.

We moeten onze investeringen maximaal stimuleren. Ik verwijs ook naar het hele debat over de alternatieve financiering. We moeten doen wat mogelijk is om via investeringen, en liefst via slimme investeringen, banen te creëren.

Ik zou de truc kunnen toepassen van het invoeren van een soort Vlaams ankerprincipe, waarbij we op een bepaald ogenblik de stekker eruit moeten trekken, al is het voor twee à drie maanden. Ik denk echter dat we net het tegendeel moeten doen. De overheid moet proberen zo snel mogelijk rekeningen betalen, om zo liquiditeitsproblemen bij onze leveranciers te voorkomen. Met het vertragen van het inkohieren van de gemeentelijke opcentiem – dan gaat het ook over 180 miljoen euro – proberen we net zuurstof te geven aan de ondernemingen, zodat zij niet in liquiditeitsproblemen belanden.

Hoe pakken we het nu voort aan? De heer Van Rompuy heeft terecht verwezen naar de vergadering van de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting, die woensdag heeft plaatsgevonden, meteen aansluitend op het Overlegcomité. Die vergadering werd hoogst uitzonderlijk voorgezeten door de premier zelf. Daar is heel duidelijk gesteld dat de cijfers de cijfers zijn, en dat we de discussie daarover niet zullen aanvatten. Die cijfers zullen de volgende weken en maanden immers alleen maar veranderen. We zullen moeten proberen daarin een lijn te zien. Ik heb nadien ook rustig met de premier gepraat. Ik denk dat onze aanpak de volgende moet zijn. We moeten proberen zeer correct in te schatten waar we staan en waar we heen gaan. In de zomer zullen we ook in Vlaanderen komen tot een begrotingscontrole 2009, gekoppeld aan het opstellen van de begroting 2010. De federale premier zei me dat wij met de budgetcontrole 2009 en de begroting van 2010 kunnen vooruitkijken naar 2011. Hij vroeg of Vlaanderen er wel uit zou geraken. Zoals vandaag ook blijkt uit de nota van de Hoge Raad van Financiën, wordt er federaal al gewaagd van een perspectief van 2015 of 2018 alvorens men opnieuw op het juiste pad zou belanden. Met mijn jarenlange ervaring op Begroting ben ik persoonlijk de mening toegedaan dat we deze zomer voor een belangrijke operatie staan. Ik ga hier geen populaire termen beginnen te lanceren als 'zero-based budgeting' en dergelijke, maar meen wel dat we ons op een kruispunt bevinden. Deze zomer zullen we knopen moeten doorhakken over de vraag waar het met Vlaanderen de volgende vijf jaar heen moet. Dat doorhakken van knopen zal gevolgen hebben voor de begrotingscontrole 2009. Er zullen enerzijds de klassieke aanpassingen zijn aan de inflatie en dergelijke. Anderzijds zullen in 2010 een aantal beleidskeuzes op kruissnelheid komen.

De toestand is ernstig. Hoewel Vlaanderen slechts een onderdeel van één grote budgettaire entiteit is, zijn we de voorbije jaren waakzaam geweest en hebben we gedaan wat van ons mocht worden verwacht.

Op dit ogenblik zullen we de ontvangsten van ongeveer zes maanden kennen. Nu is er sprake van een ontvangstenstroom van tweeënhalve maand. Zeker nu zouden we moeten proberen minstens de schatting voor een half jaar te maken. Dan zullen we bekijken hoe we daar structureel mee omgaan. Het is de vraag of die knik er in 2009 zal zijn. We zullen wel zien of die er zal komen, en hoe groot die zal zijn. Persoonlijk vind ik echter wel dat Vlaanderen het aan zichzelf verplicht is maximaal te streven naar een begroting in evenwicht, zeker voor 2010.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijn vraag had een 'parler vrai' tot doel.

Enkele weken geleden hebben we een debat gevoerd, waarin werd gesteld dat er nog een buffer was, dat er

nog onderbenutting was, zodat we misschien nog de eindjes aan elkaar zouden kunnen knopen. Op dat ogenblik was dat een eerlijk antwoord van u, maar er zijn de cijfers die nu voorliggen. Dan heb ik het over de cijfers van Mediafin over de impact van de crisis op de beleidsruimte. Volgens de studiedienst Financiën zal die voor Vlaanderen 1 miljard euro bedragen. Goed, die cijfers zijn er. Zoals u ook zegt, kan niemand voorspellen tot welke tijdstip in de loop van het jaar de economie verder zal terugvallen. Natuurlijk zal dat ook gevolgen voor de begroting hebben.

Het lijkt me ook niet politiek verstandig om nu een begrotingscontrole te houden. Helaas bevinden we ons een paar weken voor de ontbinding. Dat zou niet geloofwaardig zijn. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

Ja, helaas: het was toch een mooie legislatuur? *(Opmerkingen van de heer Geert Bourgeois)*

We zouden inderdaad graag doorgaan zonder verkiezingen, mijnheer Bourgeois. *(Gelach)*

Anderzijds zegt u, mijnheer de minister, dat er in de zomermaanden toch een stand van zaken zal moeten worden gemaakt. Politieke partijen doen nu grote beloften. Ik lees die ook in elke krant. Ik lees iets over Lijst Dedecker en 2 miljard euro onroerende voorheffing. Mevrouw Gennez belooft dat mensen in een rustoord nooit meer zullen moeten betalen dan hun pensioen. Iedereen kan dat doen. Het is niet aan mij om raad te geven aan andere partijen, maar gelet op die budgettaire context zou het totaal verkeerd zijn die beloften te doen.

Deze regering heeft inderdaad al het mogelijke gedaan om tot een nulschuld en een begrotingsevenwicht te komen. Dat was ook de bedoeling. We hebben de jongste jaren ook enorm veel kunnen uitgeven. De beleidsruimte bedroeg 2,5 miljard euro. Dat is dubbel zo veel als in 2004 was voorzien.

Nu staan we echter voor een periode waarin wij ook de tering naar de nering zullen zetten. We hebben nu ook al schulden. Dat moeten we eveneens durven te zeggen. De KBC-financiering is schuldopbouw. Men kan dat een andere naam geven, maar dat is zo. Het is ook geen schande. Het is ook het gevolg van de economische crisis. We hebben hier de meerjarenbegroting besproken, met een groeihypothese van 2 percent en een bepaalde beleidsruimte.

Al die cijfers zijn totaal achterhaald. De nieuwe regering zal natuurlijk in een context moeten werken waarbij sprake is van een veel kleinere beleidsruimte voor 2009-2014. Die marge zal niet nihil zijn, maar wel veel kleiner dan voorzien. De verkiezingsdebatten zullen dus niet zijn zoals twee jaar geleden, toen we konden zeggen bepaalde dingen te kunnen doen omdat Vlaanderen structureel

gezond was. Nu wordt gesproken over belastingverlagingen en jobkortingen, maar dat zal in een andere context zijn dan enkele jaren geleden. Ik pleit voor geloofwaardigheid. Federaal is er sprake van structurele tekorten die op ons afkomen en die zullen oplopen tot 5 percent van het bnp. Op de ene of andere wijze zal dat moeten worden teruggeschroefd. De oefening met betrekking tot de deelstaten zal er onvermijdelijk komen. De Financieringswet zal ongetwijfeld ter sprake komen. De discussie over fiscale autonomie zal in een stroomversnelling komen.

In die zin zal heel de discussie over een bevoegdheids-overdracht en een staatshervorming in een heel andere context, ook financieel, worden gevoerd. Eventueel zullen er mogelijkheden zijn om een grotere autonomie te verwerven op dat vlak, maar dat betekent niet dat we daarvoor meer middelen zullen krijgen. Soms wordt immers de illusie gecreëerd dat we meer fiscale autonomie zullen krijgen en dat de totaalrekening van de deelstaten daardoor positiever zal zijn. Dat is niet noodzakelijk zo. Als de Financieringswet wordt herzien, en de deelstaten krijgen een grotere fiscale verantwoordelijkheid, dan betekent dat niet noodzakelijk dat ze meer geld zullen hebben. Die illusie mogen we niet creëren. Een aantal dingen zullen wellicht ook niet meer kunnen gebeuren met de vlotheid die wij de jongste jaren aan de dag hebben gelegd: de jobkorting, de dotaties aan De Lijn, enzovoort. We kennen die zaken, die in een bepaalde context financierbaar waren. De volgende jaren zullen die ook onder druk komen.

Dit was geen pleidooi om een begrotingscontrole te houden. Wel heb ik deze vraag expliciet willen stellen om op het einde van deze legislatuur op te merken dat de budgettaire context de volgende jaren heel anders zal zijn en in een heel ander perspectief zal moeten worden behandeld.

De voorzitter: De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois: De heer Van Rompuy heeft een aantal interessante dingen gezegd. Natuurlijk hoop ik met hem dat er een aanzienlijke staatshervorming komt, met fiscale autonomie. Laten we daar allemaal werk van maken.

Mijnheer Van Rompuy, ik ben het met u eens: dat betekent niet dat de middelen zullen stijgen. Uw betoog is echter al anders dan wat uw collega Caluwé vorige zaterdag heeft gebracht. Hij stelde dat Vlaanderen meer bevoegdheden zou kunnen binnenhalen zonder meer middelen. Die marge is er niet, zeker in de context van wat hier werd gebracht. Daarover zult u het met me eens zijn, neem ik aan. Fiscale autonomie betekent dat we ook zelf de keuzes zullen kunnen maken, zonder dat er meer middelen zijn. We hebben meer mogelijkheden. Laten we daar dus ten volle voor gaan. Vooralsnog moeten we jammer genoeg discussiëren binnen het kader dat nu voorligt.

Mijnheer de minister, u hebt terecht ook de lof van uw voorgangers gezongen. Het Vlaamse budgettaire beleid

tot nu toe is een goed beleid geweest. Het had drie kenmerken: begrotingsevenwicht, schuldafbouw en toch een expansief beleid voeren en investeringen doen. Tot nu toe zijn we daarin geslaagd. Nu bevinden we ons echter in een andere context. Er zijn inderdaad problemen vanaf dit jaar, door de wereldwijde economische crisis, en dat is een nieuwe situatie.

De heer Van Rompuy zegt dat hij niet pleit voor een begrotingscontrole. Daar zijn politieke redenen voor. Ik zat eventjes te mijmeren. Mijnheer Van Rompuy, vijf jaar geleden zou u waarschijnlijk iets anders hebben gevraagd in dezelfde situatie. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Maar goed, u behoort nu tot de meerderheid. De minister zegt ook dat hij geen begrotingscontrole zal doen, maar ik ben toch niet zo gerust. Ik wil niet aan panieksaaijerij doen. Het zijn vooral externe factoren. Daarover ben ik het met u eens. Dat belet echter niet dat er maatregelen moeten worden genomen.

Ik had al problemen met het SERV-rapport. Ik ben er niet zo van overtuigd dat wat de SERV zegt, kan worden opgevangen met de buffers. Mijnheer de minister, u hebt in de plenaire vergadering verklaard dat dit wel kan, maar ik herinner me heel goed dat de SERV toen al zei rekening te houden met de buffers. U hebt gezegd dat u die buffers nog had. De SERV heeft echter die 700 miljoen euro in mindering gebracht en gesteld dat we toch in 2009 wellicht in het rood gaan, en zeker in 2010. Ondertussen is er ook het feit dat de dotatie dit jaar aanzienlijk afneemt. Voor 2010 zou het over ongeveer 1 miljard euro gaan, als we het Overlegcomité mogen geloven. Waarschijnlijk komt daarbovenop nog een minderontvangst van de gewestbelastingen.

Ik vind dus dat er wel redenen zijn om maatregelen te nemen. Dan bevinden we ons natuurlijk in een spanningsveld. De regering kiest terecht voor investeren, de economie aanzwengelen, geld in de economie pompen. Goed, dat moeten we doen. Ik vrees dat dit botst met het aan elkaar knopen van de eindjes. We kunnen natuurlijk meer onderbenutten dan in de begroting stond. Dat is telkens gebeurd, maar dit jaar was het precies de bedoeling om dat niet of minder te doen zodat er meer naar de economie zou gaan.

Ik ben niet ongerust vanwege de KBC-lening. Die zal trouwens opbrengen. U hebt een goede marktoperatie gedaan. Volgend jaar brengt dat op en er staan activa tegenover. Ik maak me wel zorgen om de gevolgen die er zijn door de economische crisis. De dotatie daalt en we vrezen ook voor onze eigen belastingen.

Ik begrijp dat de meerderheid zegt dat ze geen begrotingscontrole gaat doen. Ik vind dat er nu wel een zou moeten komen. We zullen in de situatie zitten dat na de

verkiezingen de budgettaire marge voor 2009-2014 totaal anders zal zijn dan degene waarmee elke partij in haar verkiezingsprogramma tot nu toe rekening heeft gehouden. Die marge zal er niet zijn, integendeel, het zal een heel ander plaatje zijn. Daarom vindt mijn partij dat nu zou moeten worden gestart – en de aanzet is er – met een grootschalige efficiëntieoefening. De Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid heeft haar eerste rapport afgeleverd. Ik vind het persoonlijk een onvoldoende oefening. Ik weet niet of u die mening deelt. Maar goed, er is een aanzet. Ik vind dat daar niet mee mag worden gewacht. Dat zal ongetwijfeld moeten gebeuren.

We zijn het er allemaal over eens dat de Vlaamse Regering de economie moet blijven stimuleren en incentives moet blijven geven. Onvermijdelijk zal er nu, meer dan voorheen, een roep zijn naar een overheidsefficiëntieoefening, wat mij betreft diepgaander dan wat de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid in een eerste oefening aanbrengt. Wij zeggen dat er wel aanleiding is tot herziening van de assumpties en dat er wel een begrotingscontrole moet komen. Ik begrijp dat ze er om politieke redenen niet zal komen. Niettemin zal dat een week na de verkiezingen allemaal op tafel liggen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: We spreken elkaar niet tegen. Onze opdracht is om de volgende drie maanden – en dat is ook de stellige wil van de Vlaamse Regering – maximaal te blijven besturen. Dat betekent: de volgende drie maanden vertrouwen geven en verantwoordelijkheid nemen. Dat wil volgens mij zeggen dat we geen maatregelen moeten nemen waardoor we de crisis zouden versterken, integendeel. Mijnheer Bourgeois, nu een begrotingscontrole opstarten, zou meer negatieve dan positieve gevolgen hebben. We zien de contouren waar naar we evolueren in de zomer van dit jaar.

Dezelfde vraag geldt voor de ondernemers: waar ligt de bodem? Bij ons zeggen ze als je een woning bouwt: je moet graven tot op de vaste grond en dan kan je de funderingen beginnen metsen. Ook hier zullen we moeten zien wanneer we weer op de vaste grond zitten, opnieuw kunnen beginnen bouwen en ons weer kunnen beginnen organiseren. Op die manier zijn we in de mogelijkheid om heel snel de vruchten te plukken van het beleid dat we de voorbije vijftien jaar zelf hebben gevoerd en waarbij we structurele overschotten op de begroting hebben geboekt om daarmee maximaal schuld af te lossen. Dat is de realiteit. Daardoor staan we nu in de ongelooflijk comfortabele positie dat we bijna met een begroting in evenwicht toekomen.

Dat wil zeggen dat we een verantwoordelijkheid hebben ten opzichte van 2010, namelijk ervoor zorgen dat we de tering naar de nering zetten en keuzes maken. Heroriënteren zal een van de belangrijkste sleutelwoorden worden

tijdens de regeringsonderhandelingen. Ik deel uw mening: de KBC-schuld is een schuld, we moeten het noemen zoals het is, maar het is een schuld die is ingedeekt door activa en die aan de ontvangstzijde meer compenseert dan wat we aan uitgaven zullen moeten financieren vanaf 2010, namelijk 2,75 à 3,75 ten opzichte van 8,5 percent.

Ik ben vragende partij om van de federale overheid meer fiscale ruimte te krijgen want met onze slimme lastenverlagingen hebben we zelf gezorgd voor meer inkomsten. We blijven daar de vruchten van plukken.

Een van de grote uitdagingen voor de toekomst is een efficiënte en effectieve overheid. We moeten ons apparaat durven bekijken. We hebben jaren geïnvesteerd in onder meer ICT en in nieuwe VAC's (Vlaamse Administratieve Centra). Op een bepaald moment moeten die investeringen ook een zekere productiviteitswinst opleveren, die zich vertaalt in een zuinige overheid. Als ik sommige burgemeesters begrijp, verwacht men van ons ook wat minder regelitis. Misschien kunnen we ook daar nog efficiëntie boeken.

Mijnheer de voorzitter, laat ons dit met veel kennis van zaken opvolgen, zonder veel gekke dingen te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de extra lastenverlaging door de Vlaamse overheid

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, in deze barre economische tijden waarmee de Vlaamse Regering creatief omgaat, probeert ze te anticiperen op onderbenutting, zo heb ik net vernomen. Mijn vraag gaat over een initiatief dat de minister van Begroting enkele weken geleden heeft aangekondigd, om naast de vrijstelling van onroerende voorheffing op materieel en outillage, wat in de begroting van 2009 stond, nu ook een vrijstelling van onroerende voorheffing in zijn algemeenheid voor de provincies op zich te nemen. De bedrijven moeten die provinciale opcentiemen niet langer betalen, maar de Vlaamse Regering zal dat aan de provincies betalen. Het gaat om een bedrag van 40 miljoen euro.

Een tweede maatregel was dat de bedrijven het gemeentelijk aandeel pas aan het einde van het jaar moesten betalen en niet in het midden van het jaar. De

Vlaamse Regering staat er borg voor dat de lokale besturen daar niets van zouden voelen.

Mijnheer de minister, hoe zal de kwijtschelding van de 40 miljoen euro voor de provinciale opcentiemen gefinancierd worden? Blijkbaar is dat gebeurd door verschuivingen van kredieten die anders onderbenut bleven. De lokale besturen zijn de laatste dagen erg op hun hoede. De ene partij belooft de volledige afschaffing van de onroerende voorheffing op de eerste woning, de andere neemt initiatieven om de onderhoudsplicht scherp te verfijnen. *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

Ik vind het altijd erg dat een bestuursniveau initiatieven neemt die betaald moeten worden door een ander bestuursniveau. Dat zou men eens moeten afleren. Het is heel gemakkelijk om maatregelen te nemen die moeten worden betaald door een ander bestuursniveau. Mijnheer Sannen, we moeten eerlijk toegeven dat de Vlaamse Regering de voorbije jaren een voorbeeld is geweest van het omgekeerde en consequent de lokale besturen daarvoor probeert te hoeden.

Mijnheer de minister, zullen de lokale besturen iets voelen van deze maatregel van 40 miljoen euro? Zijn de modaliteiten zodanig gekozen dat de lokale besturen en hun financiering niet in het gedrang komen?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, de beslissing is genoegzaam bekend, namelijk dat we op 6 maart 2009 hebben beslist om een aantal aanvullende fiscale maatregelen te nemen die als absolute doelstelling hebben om maximaal van onze fiscale bevoegdheden gebruik te maken en om onze bedrijven te ondersteunen door hun liquiditeitspositie te versterken.

Daarnet is het voldoende aan bod gekomen dat onze bedrijven meer dan ooit nood hebben aan financiële ademruimte. Het is net die financiële ademruimte die onze bedrijven moet toelaten om de tewerkstelling veilig te stellen en zo snel mogelijk te kunnen doorstarten. Dat kan zodra onze economie opnieuw aantrekt.

De concrete maatregel kan worden opgesplitst in twee delen. Het eerste deel is een lastenverlaging van ongeveer 40 miljoen euro. Het is wel degelijk een lastenverlaging. U weet dat de onroerende voorheffing vandaag wordt geheven op onroerende goederen, maar ook op machines en bedrijfsuitrusting, het zogenaamde materieel en outillage. De onroerende voorheffing is een gewestelijke belasting die wordt aangevuld met gemeentelijke en provinciale opcentiemen. De insiders weten dat we voor rechtspersonen het gewestelijke deel van de onroerende voorheffing sedert het aanslagjaar 2004 op nul hebben gebracht. Deze vrijstelling geldt niet alleen voor het gedeelte materieel en outillage, maar voor de

volledige onroerende voorheffing, dus ook voor de onroerende goederen.

Met de beslissing van de Vlaamse Regering van 6 maart worden bedrijven in Vlaanderen eenmalig, voor het aanslagjaar 2009, vrijgesteld van de provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing geheven op materieel en outillage. Dat resulteert in een lastenverlaging van ongeveer 40 miljoen euro. Ik zeg wel degelijk 'ongeveer', want het provinciale aandeel zal in 2009 minder bedragen dan 40 miljoen euro. Dat heeft te maken met een andere beslissing die we hebben genomen. Het zijn de effecten van de vrijstellingsmaatregel voor nieuw materieel en outillage, die eveneens vanaf het aanslagjaar 2009 wordt toegekend.

Deze maatregel komt boven op de afspraken gemaakt in het kader van het Lokaal Pact. Dat pact voorzag erin dat bedrijven die een oude bedrijfsuitrusting vervangen door een nieuwe en een doorgaans milieu- en energie-vriendelijkere, daarvoor beloond zouden worden met een volledige vrijstelling. Deze geldt vanaf het aanslagjaar 2009. Aangezien we het succes van die maatregel nog niet kennen en moeilijk kunnen inschatten, hebben we een veiligheidsmarge ingebouwd en het provinciale aandeel voorzichtig geraamd op 37 tot 40 miljoen euro.

De provincies hoeven niet te vrezen voor hun inkomsten. De provinciale opcentiemen op materieel en outillage zullen volledig door het Vlaamse Gewest ten laste worden genomen. De voorschotten aan de provincies zullen zoals steeds stipt volgens het bij decreet bepaalde ritme aan hen worden overgemaakt. Het Hermesfonds dat instaat voor de subsidies in het kader van het economisch ondersteuningsbeleid, zal als derde betaler voor de bedrijven fungeren.

Op 6 maart heeft de Vlaamse Regering een ontwerp van besluit goedgekeurd. Dat voorziet erin dat het Hermesfonds eenmalig en dit uiterlijk op 1 juli 2009, een bedrag van 39 miljoen euro overhevelt naar de Vlaamse Belastingdienst. Het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 biedt hiervoor de nodige decretale basis. Artikel 41, paragraaf 4, stelt dat het fonds voor zijn rekening neemt: elke uitgave die past in het sociaaleconomisch en regionaal beleid van de Vlaamse Regering. Deze maatregel past daar bij uitstek in. Er is ook afgesproken dat uiterlijk op 31 december 2012 er een afrekening wordt gemaakt tussen enerzijds het Hermesfonds en anderzijds de Vlaamse Belastingdienst om te zien waar we zijn uitgekomen.

Het voordeel van deze maatregel is dat het voor onze ondernemingen zeer eenvoudig is. In 2009 zullen geen provinciale opcentiemen op materieel en outillage moeten worden betaald. Dit proces verloopt nagenoeg automatisch. Het verschijnt niet op het aanslagbiljet en de ondernemingen moeten daar zelf geen enkele stap

voor zetten. Er zal integendeel een vermelding op het aanslagbiljet komen. Hiermee wordt ook geen afbreuk gedaan aan de eerder genomen stimulerende maatregelen voor nieuw materieel en outillage. Voor deze ondernemingen blijft het lonend om vervangingsinvesteringen te doen in hun machinepark.

Het tweede deel staat dicht bij de gemeenten. Het gaat over het uitstel van betaling voor 180 miljoen euro. Naast het gewestelijke aandeel in de onroerende voorheffing, dat op nul staat, en het provinciaal aandeel dat voor materieel en outillage in 2009 via een derdebetalersysteem wordt gefinancierd, is er nog het gemeentelijk aandeel op de onroerende voorheffing. Het is de bedoeling dat we de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage, die goed zijn voor ongeveer 180 miljoen euro, vertraagd zullen innen.

Zoals u weet, verzendt de Vlaamse Belastingdienst het leeuwenaandeel van de aanslagbiljetten voor de onroerende voorheffing voor bedrijven doorgaans in de maanden mei en juni. Belastingplichtigen hebben dan twee maanden de tijd om te betalen. In juni, juli moet er dus boter bij de vis zijn, en moet het geld er liggen. Via de beslissing van 6 maart is de regering er uiteindelijk toe gekomen de in-kohiering en de daaruit voortvloeiende belastingplicht voor de onroerende voorheffing op materiaal en outillage te verschuiven naar het einde van het jaar. Op die manier kan men ervoor zorgen dat de Vlaamse bedrijven een soort uitstel van betaling aan de overheid krijgen voor een bedrag van ongeveer 180 miljoen euro. Hiervoor is geen enkele decretale of reglementaire aanpassing nodig. Zoals u weet, kan, conform het wetboek van de inkomstenbelastingen, de onroerende voorheffing worden gevestigd gedurende drie jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar. Het zou dus bijna om een discretionaire bevoegdheid van de minister van Financiën kunnen gaan. Wel heb ik de zaak aan de collega's voorgelegd.

Deze maatregel geeft onze bedrijven zuurstof. Daarover kunnen we het wel eens zijn. Bedrijven kunnen het geld in eerste instantie uitbetalen aan hun personeel en leveranciers, en niet aan de overheid.

Net zo min als de provincies zullen de gemeenten hier enig financieel nadeel van ondervinden. De afspraak is dat het Vlaamse Gewest de voorschotten stipt op de voorzienings tijdstippen aan de gemeenten zal doorstorten. Het is dus alsof wij op dat ogenblik al inkomsten boeken uit deze onroerende voorheffing. De saldo's zullen in 2010, net zoals de afgelopen jaren, op dezelfde manier worden afgerekend. We zullen dit bedrag dus gedurende een zestal maanden prefinancieren. We hebben afgesproken dat we dat budgettair compenseren in het Hermesfonds.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Felix Strackx tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de indekking van beleggingen in CDO's door het ARKimedes-fonds en de Participatiemaatschappij Vlaanderen

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mijnheer de minister, collega's, we hebben in deze, maar ook in andere commissies al verschillende keren gedebatteerd over de beleggingspolitiek van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). Hoewel de kerntaak van de PMV bestaat uit het verschaffen van voldoende risicokapitaal voor innovatieve projecten in de Vlaamse economie, zien we dat er nogal slordig of eigenaardig werd omgesprongen met financiële middelen. Uit het jaarverslag van 2007 van de PMV blijkt dat door de PMV belegd werd in geëffectiseerd papier en Collateralized Debt Obligations (CDO's) – ik noem die ook wel 'collateral damage obligations' –, met name in de tranches Oxford Street, Pembroke Square, Baker Street, Fulham Road en Dorset Street. Er werd belegd in verschillende tranches binnen deze programma's, die een onderscheiden rating meekregen van A tot AAA.

Ik hoef u niet te vertellen dat CDO's obligaties zijn waarmee onder andere de gebundelde hypotheekleningen in de Verenigde Staten zijn geëffectiseerd. Het gaat, zeg maar, om de fameuze 'rommelhypotheeken'.

In 2006 belegde het ARKimedes-Fonds (ARK: Active-ring van RisicoKapitaal), op voorstel van KBC Bank, 12 miljoen euro in het geëffectiseerd papier van Baker Street Finance Synthetic CDO van KBC Bank en 16 miljoen euro in het geëffectiseerd papier van Pembroke Square Finance Synthetic CDO van KBC Bank. In totaal belegde ARKimedes dus 28 miljoen euro in geëffectiseerd papier van het type CDO. De keuze voor CDO's gebeurde omwille van de hoge ratings – AAA tot AA –, de liquiditeit en de aantrekkelijke trimestriële rentevergoeding van deze producten.

Het thesauriecomité belegde in 2006 in deze KBC-programma's met de bedoeling ze in 2009 opnieuw te verkopen. Het was eigenlijk een belegging op korte termijn. Minister Ceysens werd daarover in december 2007 ondervraagd in de commissie. Ze maakte er zich toen nog geen zorgen over. Ze zei immers: "Pas in 2009 kan de definitieve balans worden opgemaakt. Dat neemt niet weg dat het thesauriecomité een voortijdige afbouw van beide KBC-programma's overweegt van zodra die opnieuw a of boven pari noteren."

Mijnheer de minister, vandaag weten we wel beter. Dat zal nog heel lang duren.

Naar aanleiding van een artikel in De Tijd bevestigt het ARKimedes-Fonds dat de kredietbeoordelaar Moody's de rating van de door de KBC aangeboden CDO's eerst heeft verlaagd tot Ca – wat eigenlijk gelijk staat met 'onverkoopbaar' – en dat het in 2008 stappen heeft ondernomen om mogelijke verliezen in te dijken. In augustus 2007 is de liquiditeit in een dergelijk gestructureerd papier stilgevalen wegens de wereldwijde financiële crisis, die inmiddels ook heeft geleid tot een zware economische crisis. Naarmate de crisis op de financiële markten intenser werd, verhoogde eind 2007 ook de druk op de internationale ratingbureaus om hun methodologie en beoordelingen grondig te herzien. Dat leidde vanaf midden 2008 tot drastische ratingverlagingen. In het licht van het voorgaande heeft het ARKimedes-Fonds uiteindelijk besloten om beide programma's aan te houden tot hun economische vervaldatum – 2016-2017 –, tenzij de financiële markten zich eerder hernemen.

Pas eind 2008 heeft het ARKimedes-Fonds besloten om voor de Baker Street- en Pembridge Square-beleggingsproducten in een indekking voor 80 percent van het nominale intekenbedrag te voorzien. Het fonds zal zolang het hier gebruik van wenst te maken, een trimestriële premie betalen. Het ARKimedes-Fonds boekt beide beleggingsproducten per 31 december 2008 tegen 80 percent van hun waarde. Mijnheer de minister, deze indekking komt natuurlijk veel te laat. Men had een indekking kunnen nemen toen de rating AAA was, en de premie nog laag. Hoeveel de premie bedraagt voor een indekking bij een rating Ca, weet ik niet. Ik vermoed dat dat enorm veel is. Niet alleen is de 28 miljoen euro van het ARKimedes-Fonds nu geblokkeerd tot 2016-2017 en kan ze dus niet gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor het bedrag bedoeld was, maar bovendien komt er nog eens een torenhoge indekkingspremie bovenop, die helemaal verloren is.

Mijnheer de minister, ondertussen ben ik nagegaan welke schriftelijke vragen en vragen om uitleg hierover al gesteld zijn. Hoeveel en door wie werd precies belegd? Er is immers wat tegenspraak in de antwoorden. Het is allesbehalve duidelijk wat de juiste cijfers zijn. Hoeveel heeft PMV belegd? Hoeveel heeft ARKimedes belegd? Zijn er nog andere Vlaamse overheidsinstellingen die in die CDO's belegd hebben?

Ik heb ook een aantal vragen voor wat betreft de CDO-beleggingen van ARKimedes. Waarom werd er in 2006, bij het begin, niet voorzien in een risico-indekking? Waarom is dat pas eind 2008 gebeurd? Hoeveel bedraagt de premie voor de indekking? Bij welke instelling werd de indekking afgesloten?

Een volgende reeks vragen gaat over de CDO-beleggingen van PMV. Is er voor de CDO-beleggingen door PMV ook in een indekking voorzien? Zo ja, wanneer gebeurde die, bij welke instelling en hoeveel bedraagt de premie?

Tot slot heb ik ook een veeleer politieke vraag. Waren er echt geen betere alternatieven voorhanden dan die CDO-beleggingen? U kunt wel zeggen dat men toen nog niet wist dat dit zo dramatisch zou aflopen. De kerntaak van PMV bestaat echter toch uit het verschaffen van voldoende risicokapitaal voor innovatieve projecten in de Vlaamse economie. Dat is toch iets heel anders dan het beleggen van Vlaams belastinggeld in buitenlands vastgoed. Had men niet kunnen kiezen voor een belegging met een bepaalde Vlaamse verankering? Als er dan toch al belegd moest worden, had me dat toch een betere oplossing geleken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, de heer Strackx herhaalt natuurlijk een aantal vragen die de afgelopen jaren al verscheidene keren aan bod zijn gekomen. Anderhalf jaar geleden hebben we die vraag als eerste gesteld aan minister Ceysens in de Commissie Economie. Ik denk dat ze ook in deze commissie al aan bod zijn gekomen. Op die manier kunnen we de ministers natuurlijk testen of ze steeds consequent antwoorden en zich niet tegenspreken. Dat is misschien een leuke oefening.

Mijnheer de minister, minister Ceysens heeft voor het einde van het jaar een tweede ronde van ARKimedes aangekondigd. Ze verwacht dat de financieringsmogelijkheden van de eerste ronde uitgeput zijn. In welke mate kan de regering aan PMV en ARKimedes een aantal richtlijnen formuleren? Mijnheer Strackx, er moet immers belegd worden. Er wordt geld opgehaald. Daarmee worden dan interessante, innovatieve projecten gefinancierd. Dat duurt natuurlijk een paar jaar. Ondertussen moeten die middelen op een goede manier worden belegd. Mijnheer de minister, is de regering van plan om een concrete richtlijn op te stellen voor PMV?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan me wel aansluiten bij de slotbeschouwing van de heer Van den Heuvel. We hebben hierover in deze commissie al heel wat gediscussieerd. Ik heb mijn antwoord van 6 november 2008 er nog eens op nagelezen. Ik denk dat ik toen heel gedetailleerd heb uitgelegd wat, waar, wanneer is gebeurd en waarom we een en ander hebben gedaan. Ik zou ook willen verwijzen naar de mededeling van 15 oktober 2008. Ik heb toen als minister van Begroting en Financiën onmiddellijk gereageerd en gezegd dat de Vlaamse overheid een voorzichtige beleggingspolitiek voert. Zeker binnen de Vlaamse overheid zijn we wat dat betreft uiterst voorzichtig.

Ik verwijs ook naar de vragen die de heer Van den Heuvel in december 2007 heeft gesteld aan de minister van Economie over de beleggingspolitiek van het

ARKimedes-Fonds. Ze zei toen: “Collega’s, het klopt dat minister Van Mechelen voogdijminister is van PMV. Maar als het concreet over onze economische financieringsinstrumenten gaat, is het mijn verantwoordelijkheid.” Het antwoord dat ik nu geef, is dan ook nadrukkelijk afgestemd op dat van minister Ceysens.

Ik verwijs ook naar de vraag die de heer Van Malderen heeft gesteld op 6 november 2008. Ik zal u de herhaling besparen.

Essentieel is dat ik heel uitgebreid ben ingegaan op het CDO-probleem. Ik zal toch nog eens herhalen wat ik toen in de commissie heb gezegd. Uiteindelijk blijft wat ik toen heb gesteld, onverkort van kracht. “Als we dat bekijken met de bril van dat moment, is er eigenlijk op safe gespeeld. Als men belegt in AAA-producten, kan men bij mijn weten niet beter doen. Men kan het op de bank zetten of geld in de grond stoppen, maar dan zou ik, met mijn katholieke opvoeding, willen verwijzen naar wat daarover staat in de bijbel, met betrekking tot het gebruik van de talenten. Ik denk dat men op dat ogenblik heeft belegd in CDO’s van de hoogst mogelijke rating.”

Mijnheer Strackx, toen in 2006 het ARKimedes-Fonds belegde in drie tranches van Baker Street en drie tranches van Pembroke Square, genoten deze tranches de rating AAA, of de hoogst mogelijke waardering, tot AA. Bovendien was er toen geen vuiltje aan de lucht en was er een heel hoge liquiditeit in deze instrumenten. Want waar zit vandaag eigenlijk het probleem? Dat zit vooral in de liquiditeit van die producten. Het ARKimedes-Fonds heeft dan ook geoordeeld dat een bijkomende indekking niet nodig was. Vanuit de idee van de kosten-batenverhouding was een indekking op dat ogenblik absoluut niet te verantwoorden.

Eind 2008, nadat, wat de CDO’s betreft, de bom gebarsten was, werd inderdaad een risicoafdekking afgesloten, die een drempel legt op 80 percent van de nominale waarde van de betrokken CDO’s. De driemaandelijkse betaalde premie fluctueert in functie van het honoreren door de emittent van haar driemaandelijkse couponverplichtingen en -betalingen.

Ik wijs erop dat het afgesloten contract een drempel legt in de moeilijke en illiquide huidige marktomstandigheden, maar dat wel degelijk de mogelijkheid werd opengelaten om bij het herstel van de markten en de liquiditeit onbeperkt van een mogelijk opwaarts potentieel gebruik te maken.

Het gaat hier om een overeenkomst met een beursgenoteerde onderneming waarbij in het contract nadrukkelijk een geheimhoudingsclausule werd opgenomen: “Partijen verbinden er zich toe om deze overeenkomst en de inhoud ervan alsook alle stukken, informatie en gegevens die bij het sluiten van de overeenkomst worden uitgewisseld

vertrouwelijk te houden.” Daarom kan ik hierop tot mijn spijt, tenzij ik mensen of bedrijven in moeilijkheden zou willen brengen, niet verder antwoorden.

Een soortgelijk contract werd inmiddels ook afgesloten in hoofde van de PMV. Zo kom ik automatisch tot uw laatste vraag, of er geen veiligere alternatieven voorhanden waren dan CDO-beleggingen. Ook hier kan ik alleen maar stellen dat alles in zijn juiste context moet worden gezien. U weet dat het kapitaal van de PMV nagenoeg volledig gealloceerd is aan projecten die werden beslist door de Vlaamse overheid. Alleen heeft men bepaalde liquiditeiten niet meteen nodig en is er een zekere doorlooptijd in de realisatie van die projecten alvorens er effectief moet worden betaald. Intussen kan men niet anders dan deze thesaurieoverschotten op korte termijn te beleggen. De facto kiest men dan ook een belegging op basis van drie criteria: rendement, solvabiliteit en liquiditeit. Men noemt dat de free float van het product. Op deze criteria viel op het ogenblik van de investeringsbeslissing niets aan te merken. Men heeft dat in eer en geweten en met kennis van zaken gedaan. Mocht men dit vandaag opnieuw moeten doen – en ik kom hier bij de vraag van de heer Van den Heuvel – dan zou ik mij natuurlijk kunnen voorstellen dat men dit anders zou aanpakken. Intussen is gebeurd wat er gebeurd is.

De heer Van den Heuvel vraagt of ik vanuit de Vlaamse Regering richtlijnen zal geven aan de PMV met betrekking tot haar beleggingspolitiek. U weet dat wij de grootst mogelijke moeite hebben om de ESR-neutraliteit van de PMV staande te houden en dat wij absoluut willen vermijden dat de PMV wordt geconsolideerd met de Vlaamse begroting. Dat wil ook zeggen dat wij dit soort richtlijnen niet te verstrekken hebben om het risico op consolidatie niet extreem te vergroten.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mijnheer de minister, ik stel vast dat de Vlaamse overheid een blijkbaar geheim verzekeringscontract afsluit voor de indekking van een risico. Over welke firma gaat het hier? Welke premie betaalt de Vlaamse overheid hiervoor? Dat kan toch niet. Ik zie niet in waarom het parlement hiervan niet op de hoogte zou mogen en moeten gebracht worden. U zegt dat in het contract een clausule van geheimhouding staat. Maar wij zijn het parlement en wij hebben een controlerende taak. Ik vind dat u ons daarin inzage moet geven. Ik zal nagaan wat ik daartegen kan ondernemen. Ik zal in elk geval een motie indienen. Ik wens dat u het parlement daarover volledige klaarheid verschaft.

Minister Dirk Van Mechelen: De PMV sluit een overeenkomst af en neemt daarin een clausule op om tot een overeenkomst te kunnen komen. Anders zou de overeenkomst nooit gesloten worden. Die overeenkomst stipuleert dat de partijen, de PMV en de kwestieuze

organisatie of vennootschap, stellen dat er vertrouwelijkheid heerst. Voor alle duidelijkheid: ik weet het ook niet. Het is in het belang van zowel de PMV als de verzekeraar dat we daar geen incident van maken. Dit zou perverse gevolgen hebben, die we absoluut niet wensen. U niet en ik ook niet. Ik ben, zoals u weet, steeds bereid tot de grootst mogelijke openheid met betrekking tot alle mogelijke documenten. Het zou nu echter onverstandig zijn. Wij zouden daardoor onverwachte moeilijkheden creëren, die we zelf niet willen, zelfs als u nu de kennis zou hebben die ik heb van dit dossier. Dat is het enige wat ik u nu kan zeggen en ik vraag u daarom hierover even na te denken.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Strackx werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij de aanduiding van gerechtsdeurwaarders door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn vraag om uitleg heel uitvoerig neergeschreven, maar ik ga ze mondeling verkort stellen. Het gaat over de discussie over de aanduiding van gerechtsdeurwaarders door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL), die instaat voor de invordering van een aantal heffingen en belastingen in naam van en voor rekening van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Enige tijd terug besliste de Vlaamse Regering om een samenwerkingsprotocol te onderschrijven op basis waarvan de organisatie van de aanmaningen en de dwangbevelen zou worden toevertrouwd aan de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders. Die zou op haar beurt gerechtsdeurwaarders aanstellen, enerzijds voor het centraliseren van de invorderingen en anderzijds voor de eigenlijke betekening van de dwangbevelen. De centralisatieopdracht is aanzienlijk, nu deze gerechtsdeurwaarder zal instaan voor het centraliseren van alle opdrachten tot invordering, het doorlopen van de minnelijke fase van de aanmaningen en finaal, desgevallend, voor het voorbereiden en doorgeven van een opdracht

voor het betekenen van een dwangbevel aan een andere gerechtsdeurwaarder.

Recent hebben een aantal grote Vlaamse gerechtsdeurwaarderskantoren procedures opgestart om de werkwijze van VLABEL samen met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders alsook de uiteindelijke beslissing van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders tot aanduiding van de centraliserende gerechtsdeurwaarders aan te vechten. Die vorderingen zouden zijn ingegeven door onder meer de schending van de wetgeving inzake de overheidsopdrachten en de onverenigbaarheid met de taken van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders.

Er is inmiddels kennelijk meermaals komen vast te staan dat VLABEL inbreuken heeft gepleegd op de wetgeving op de overheidsopdrachten bij de aanduiding van de gerechtsdeurwaarders. Meer in het bijzonder blijkt de Raad van State de beslissing van de nationale kamer tot aanduiding van de kantoren Brackeva en De Wilde & Baele als centraliserend gerechtsdeurwaarder te hebben geschorst. De Raad van State heeft, blijkens het inmiddels gepubliceerde arrest nummer 189.847, tot die schorsing beslist in essentie wegens miskenning van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Bovendien was er in het kader van de procedures klaarblijkelijk ook sprake van een vonnis in een eerder dossier, met name de invorderingen in de zorgverzekering. Ook daar zou in het verleden zonder naleving van de wetgeving op de overheidsopdrachten een gerechtsdeurwaarderskantoor zijn aangeduid.

Dat doet een aantal vragen rijzen. Het gaat niet alleen over de onroerende voorheffing en de leegstandsheffing, maar er is ook discussie over de invordering van de zorgverzekering.

Mijnheer de minister, welk gevolg is gegeven aan de procedures inzake voorliggende overheidsopdrachten? Welke contracten zijn gesloten met de nationale kamer?

Hoe wordt desgevallend, in afwachting van een overheidsopdrachtenprocedure, vandaag opdracht gegeven voor de aanmaningen en invorderingen door gerechtsdeurwaarders in opdracht van VLABEL?

Wat is de impact van de in het verleden onwettig afgesloten overeenkomst in het kader van de zorgverzekering? In de commissie voor Welzijn is daar ook een hele discussie over. Ook de boetes hangen daarmee samen. Wie zal die innen, en hoe worden die geïnd? Ik denk dat daar ook discussie over is.

Blijkbaar werd het protocol van samenwerking met de nationale kamer nog gewijzigd nadat de Vlaamse Regering het had goedgekeurd. Waarom werd ook die wijziging niet ter goedkeuring voorgelegd aan heel de

Vlaamse Regering? Acht u de voorgestelde samenwerking met de nationale kamer optimaal?

Daarbij heb ik ook een aantal heel concrete vragen, maar die overlappen met wat ik al heb gezegd.

Mijnheer de voorzitter, tot daar mijn vragen in verband met de wetgeving op de overheidsopdrachten bij de aanduiding van gerechtsdeurwaarders.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil ook even stilstaan bij de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Mijnheer de minister, ik sluit me voor een deel aan bij de vragen van de heer Van Rompuy en kijk uit naar uw antwoord. Maar voorafgaand aan deze procedure was er bijvoorbeeld in het kader van de inning van de zorgverzekering en het inschakelen van een kantoor van gerechtsdeurwaarders al een beslissing van de Vlaamse Regering die werd aangevochten, en de Vlaamse Regering werd in eerste aanleg veroordeeld. Op dit moment is de Vlaamse Regering in beroep gegaan. De auditeur van de Raad van State geeft de Vlaamse Regering uiteindelijk ongelijk in haar interpretatie dat de wet op de overheidsopdrachten hier niet van toepassing zou zijn.

Het gaat hier om een ontzettend groot bedrag van invorderingen. Op wat de inkomsten kunnen zijn voor het kantoor dat de invordering kan doen, heb ik geen zicht. Maar de eerste fundamentele vraag is of de wet op de overheidsopdrachten van toepassing is.

Mijnheer de minister, als ik het goed voorheb, is er een nota gekomen van u, ter voorbereiding van de beslissing om de invordering van de zorgverzekering toe te wijzen aan het kantoor Brackeva. In de nota aan de regering stelde de Inspectie van Financiën telkens opnieuw de vraag of de wetgeving op de overheidsopdrachten nageleefd moest worden.

Blijkbaar zou er een advies zijn van de Afdeling Overheidsopdrachten, dat stelt dat die regelgeving in deze niet van toepassing was. Dat advies lijkt me een cruciaal gegeven, want het bepaalt dat de beslissing die de regering en de minister van Financiën hebben genomen als correct kon worden beschouwd – ongeacht wat de rechtbank van eerste aanleg achteraf nog zou beslissen.

Mijnheer de minister, is het mogelijk om over het advies van de Afdeling Overheidsopdrachten te beschikken? Zo zouden we de argumenten kennen die werden aangehaald waarom de wetgeving op de overheidsopdrachten niet van toepassing was, los van het feit dat de rechtbank van eerste aanleg en de auditeur van de Raad van State de regering in het ongelijk stelden en meenden dat dat wel het geval was.

Er wordt ook naar verwezen dat andere objectieve criteria gehanteerd zouden worden voor de toewijzing van de inning van de zorgverzekering. Wat zijn die andere objectieve criteria?

Voor zover ik weet, is er sprake van slechts één brief die naar het kantoor Brackeva is gestuurd over de toezegging dat men de inning kon doen. Zijn er nog andere afspraken? Bestaan daar ook stukken over of is alles gebaseerd op die ene brief waar tijdens de zitting van de rechtbank van eerste aanleg naar verwezen werd?

In de nota van de Vlaamse Regering is er geen sprake van de manier waarop de deurwaarder wordt vergoed. Welke prijs moet worden betaald aan de deurwaarder voor het leveren van zijn prestaties? Het gaat hier toch om de inning van ettelijke miljoenen euro. Ik denk dat het belangrijk is om daar enig zicht op te krijgen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Rompuy, u hebt uw vraag enigszins samengevat. U had nogal wat detailvragen. Ze lijken sterk op de conclusies die zijn neergelegd bij de rechtbank in een lopend juridisch geschil. Ik wil uiteraard niets afdoen aan de beoordelingsvrijheid van de rechter in deze discussies en procedures. Ik pleit daarom voor een zekere zorgvuldigheid. We moeten de rechter recht laten spreken.

U herhaalt bijna letterlijk een vraag van de advocaat van de eiser: “U bent overeengekomen met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders dat die dat zouden doen. Zou de Orde van Advocaten dat ook doen?” Laat ons dit aan de wijsheid van de rechter overlaten.

De discussie gaat over de centralisatie van inning en de stelling van het agentschap dat centralisatie efficiënter is dan verspreiding. De ervaring van onze Vlaamse Belastingdienst, VLABEL, leert dat een verspreiding van de invorderings- en geschillendossiers over bijna alle gerechtsdeurwaarderskantoren in Vlaanderen geen efficiënte werkwijze is. Dat komt beheer en stroomlijning van de invorderingsdossiers niet ten goede. Van 1999 tot eind 2008 werkte de Vlaamse fiscale administratie samen met ongeveer 124 gerechtsdeurwaarders. Dit bleek niet efficiënt en niet effectief, want het leidde tot een diversiteit bij de dossierafhandeling, en verhoogde de communicatie- en verwerkingskosten.

Een samenwerking met één of enkele centraliserende deurwaarders die fungeren als doorgeefluik – vergeet vooral dat laatste niet – van de dossiers naar lokale confraters is beter en efficiënter, zo leert ons de ervaring.

Centralisatie biedt voordelen voor de Vlaamse Belastingdienst. Die laatste krijgt een beter overzicht. De

dienst kan de dossiers op een uniforme en gestroomlijnde manier afhandelen. Hij vindt in de persoon van de centraliserende deurwaarder een uniek aanspreekpunt, die bovendien de communicatie en afhandelingskosten kan reduceren. De dienst wordt ontlast van het toezicht en de coördinatie van de dossiers. Die taken worden overgenomen door de centraliserende deurwaarderskantoren.

Centralisatie biedt voordelen voor de deurwaarder. Het is voor een deurwaarder niet echt interessant om van VLABEL slechts sporadisch dossiertjes te ontvangen, want dan zijn zijn investeringen zoals een digitale communicatielijn met de opdrachtgever niet rendabel.

Centralisatie biedt ook voordelen voor de belastingplichtige. VLABEL kan de belastingplichtige sneller en accurater informatie verschaffen over zijn dossier. De centraliserende deurwaarder kan invorderingsdossiers lastens één belastingplichtige bundelen, waardoor deurwaarderskosten kunnen worden gereduceerd of zelfs uitgespaard.

Tot daar mijn inleidende beschouwingen. Ik zal nu concreet ingaan op het wedervaren van VLABEL in deze dossiers, om te beginnen in de zorgverzekering. Iedereen die aangesloten is bij de Vlaamse zorgverzekering moet jaarlijks een bijdrage betalen. Wie gedurende drie jaar zijn bijdrage niet betaalt, loopt een administratieve boete op die kan oplopen tot 250 euro. Als de boete en de achterstallige bijdragen niet spontaan worden betaald, zal worden overgegaan tot de gedwongen invordering. De Vlaamse Regering besliste dat het Vlaams Zorgfonds hiervoor een beroep kan doen op de zogenaamde Centrale Invorderingscel (CIC) binnen het Agentschap Vlaamse Belastingdienst. Die beschikt op dat vlak over heel wat ervaring en expertise. Decretaal is voorgeschreven dat een dwangbevel moet worden betekend door een gerechtsdeurwaarder aan de in gebreke gebleven schuldenaar.

Het dossier van de zorgverzekering bood zich dus aan als een eerste gelegenheid om – in het kader van een nieuwe invorderingsstroom die op gang werd gebracht door VLABEL – een gecentraliseerde samenwerkingsvorm op poten te zetten. In plaats van tienduizenden dossiers over diverse deurwaarderskantoren in Vlaanderen te spreiden, heeft de Vlaamse Regering op 15 december 2006 geopteerd voor een samenwerking met één centraliserend deurwaarderskantoor. Deze centraliserende deurwaarder verspreidt de opdrachten tot betekening op zijn beurt onder zijn collega's. Een gerechtsdeurwaarder kan immers enkel binnen zijn eigen arrondissement dwangbevelen betekenen. Hij kan nooit zelf de inningen doen in andere arrondissementen in Vlaanderen. Hij kan een aantal coördinerende taken kosteloos van de administratie overnemen, wat resulteert in een aanzienlijke kostenbesparing voor VLABEL.

Ik heb deze werkwijze op aangeven van VLABEL voorgesteld aan de Vlaamse Regering. De overwegingen die

hebben geleid tot de goedkeuring van dit voorstel van de Vlaamse Regering op 15 december 2006 luiden onder meer als volgt. “De keuze om het proces van de gedwongen invordering gecoördineerd via één gerechtsdeurwaarder te laten verlopen, kan bovendien worden verantwoord door het feit dat het hier een groot aantal dossiers betreft met betrekking tot eenzelfde materie, dat alle bestanden vanuit het Zorgfonds elektronisch worden aangeleverd en dat de administratie zich slechts tot één enkel aanspreekpunt dient te wenden. Tot slot dient ook het kostenbesparend aspect – minder personeel nodig door het feit dat de gerechtsdeurwaarder bereid is een groot deel van de voorbereidende taken die normaal door het CIC gebeuren, zelf uit te voeren – niet uit het oog verloren te worden.”

Er was een vraag over de keuze van de centralisator. Hierover staat in de nota van de Vlaamse Regering het volgende. “Bij de aanduiding van de gerechtsdeurwaarder zal met een aantal objectieve criteria rekening worden gehouden, namelijk de mate waarin de gerechtsdeurwaarder vertrouwd is met de verwerking van grote aantallen; beschikt over een voldoende uitgebreid netwerk van collega's-correspondenten om de gedwongen invordering over het ganse Vlaamse grondgebied te laten verlopen volgens de instructies opgelegd door de administratie; bereid is om de gedwongen invordering te organiseren volgens de instructies van de administratie en daarover ook op regelmatige basis te rapporteren en bereid is taken die niet door de administratie worden ingevuld, te vervullen tegen de wettelijk voorziene tarieven.”

Op basis van deze criteria werd een deurwaarderskantoor aangesteld dat voldeed aan de gestelde criteria en bereid bleek bijkomend een aantal taken kosteloos van de administratie over te nemen. Deze wijze van samenwerking heeft ondertussen haar merites bewezen.

Intussen werd deze werkwijze betwist. Ik zou niet willen spreken over een ‘guerre de huissiers de justice’ maar het is inderdaad zo dat de aanwijzing van het centraliserende kantoor door een ander gerechtsdeurwaarderskantoor werd aangevochten voor de rechtbank. Voor zover mij bekend is er slechts één kantoor dat een reeks rechtszaken heeft ingeleid. In kort geding werd de vordering van de tegenpartij afgewezen; ten gronde werd de vordering van de tegenpartij ten dele ingewilligd. Tegen deze uitspraak werd hoger beroep aangetekend door VLABEL. Ook heeft de tegenpartij een verzoekschrift ingediend bij de Raad van State. Er is dus nog geen definitieve uitspraak in dit dossier. Momenteel zijn er twee zaken hangende: één voor het hof van beroep te Brussel en één voor de Raad van State, namelijk een verzoek tot nietigverklaring.

De samenwerking met het centraliserende kantoor werd beëindigd op 31 december 2008, niet omwille

van de rechterlijke uitspraken, want daartegen heeft VLABEL beroep aangetekend, maar wel omwille van het feit dat deze opdracht vanaf 1 januari 2009 onder het samenwerkingsprotocol werd gebracht.

Het tweede deel van uw vraag gaat over het samenwerkingsprotocol met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders. Ik geef eerst een stand van zaken. De samenwerking met de deurwaarders verliep in het dossier van de zorgverzekering uitstekend. VLABEL had de intentie deze werkwijze uit te breiden tot andere dossiers. VLABEL verzorgt ook de invordering van de onroerende voorheffing, de leegstandsheffing, en weldra ook de verkeersbelasting. Ook de deurwaarders zelf waren en zijn nog steeds overtuigd van de voordelen van een gecentraliseerde invorderingswijze.

De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders – en ik benadruk uitdrukkelijk dat het initiatief door de kamer zelf werd genomen – stelde een concrete samenwerkingsvorm voor, die zou worden uitgeschreven in een protocol. Daarover werd langdurig en uitgebreid met VLABEL van gedachten gewisseld. Concreet werd een methodiek uitgewerkt waarbij VLABEL invorderingsdossiers toevertrouwt aan de nationale kamer, die op haar beurt die opdrachten toevertrouwt aan een of meer centraliserende deurwaarders, die op hun beurt opdrachten aan participerende deurwaarders kunnen doorgeven. Die werkwijze werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 18 juli 2008.

De voornaamste elementen van het protocol zijn de volgende. De kamer duidt de centraliserende en instrumenterende gerechtsdeurwaarders aan die vanaf 1 januari 2009 de invorderingstaken voor VLABEL zullen uitvoeren. De invorderingen verlopen volgens de richtlijnen, opgemaakt door VLABEL, die bij het protocol zijn gevoegd. De kamer stelt zich borg voor de stipte uitvoering van die instructies door de participerende deurwaarders. De kamer vrijwaart de Vlaamse overheid voor alle schadeclaims van haar leden naar aanleiding van de toepassing van het protocol.

Dit lijkt mij een goede formule met tal van voordelen voor de Vlaamse administratie. Het is de kamer die zorgt voor een interne kwaliteitsbewaking van het werk van de participerende deurwaarders. De kamer vrijwaart de Vlaamse overheid voor geschillen. De kamer fungeert voor VLABEL als enig aanspreekpunt, wat de communicatie met de uitvoerende deurwaarders vergemakkelijkt, bijvoorbeeld wanneer instructies of werkwijzen worden aangepast. De kamer waarborgt de continuïteit van de dienstverlening, zij zorgt voor een tijdige aanstelling van de centralisatoren en, indien nodig, voor een tijdige vervanging. De kamer biedt die diensten kosteloos aan, waardoor de Vlaamse overheid een besparing realiseert.

De Inspectie Financiën verleende een gunstig advies bij het voorstel. Na de goedkeuring van het protocol heeft

de nationale kamer een selectieprocedure voor de aanwijzing van de centralisatoren georganiseerd. VLABEL heeft zich, voor alle duidelijkheid, niet gemengd in die procedure.

Op 14 november 2008 heb ik aan de Vlaamse Regering meegedeeld dat het door mij ondertekende protocol licht afweek van de versie die door de Vlaamse Regering op 18 juli 2008 werd goedgekeurd. Ik heb de verschilpunten aangeduid, toegelicht en gemotiveerd. Het ging enkel om enkele terminologische correcties en om een aanpassing van enkele data die door het tijdsverloop of de tijdsdoorstroming achterhaald bleken. De collega's in de Vlaamse Regering hebben daar kennis van kunnen nemen in de klassieke procedure van de mededelingen.

Nog voor de nationale kamer centraliserende gerechtsdeurwaarders kon aanduiden, volgde er op 14 november 2008 een dagvaarding in kort geding, een initiatief van hetzelfde kantoor dat zich ook in het dossier van de zorgverzekering had gemanifesteerd. Nadien volgde nog een reeks rechtszaken, ingeleid bij de burgerlijke rechtbank en bij de Raad van State, steeds ingezet door hetzelfde kantoor, al heeft zich daar nu wel een tweede kantoor bij aangesloten.

Een aantal van die procedures werd niet ingesteld tegen de Vlaamse overheid, maar enkel tegen de nationale kamer. De Vlaamse overheid is bij die geschillen dus niet betrokken.

De procedures voor de burgerlijke rechtbank zijn nog niet afgerond. Er is wel een uitspraak van de Raad van State van 27 januari 2009, die noodzaakt tot de stopzetting van de aanwijzingsprocedure door de nationale kamer. De kamer heeft zich ondertussen tot het Hof van Cassatie gewend, omdat ze zich niet kan vinden in de uitspraak van de Raad van State. Er kan op dit ogenblik dan ook geen verdere uitvoering worden gegeven aan het protocol.

Het debat wordt op dit ogenblik dus meer dan ooit voor de rechtbank gevoerd. Het lijkt mij dan ook gepast dat we de rechterlijke macht haar werk laten doen en het eindoordeel afwachten. Ik wil op dit ogenblik geen definitieve stelling innemen of conclusies trekken. Ik blijf alleszins de werkwijze waarvoor VLABEL heeft gekozen, een goede keuze vinden. Ik betreur formeel dat binnen de beroepsgroep blijkbaar niet alle neuzen in één richting wijzen om tot een adequate invordering te kunnen overgaan.

Sinds het schorsingsarrest van 27 januari is er sprake van een vacuüm. Momenteel onderzoekt VLABEL samen met de afdeling Overheidsopdrachten en onze raadsvrouw op welke manier de invorderingen kunnen worden hervat. Verschillende pistes worden daarvoor bekeken door VLABEL.

Ik heb het advies van de afdeling Overheidsopdrachten niet bij me, mijnheer Sannen. Ik zal het opvragen en bij het verslag van deze vergadering laten voegen. De Vlaamse Regering was er in elk geval in eer en geweten van overtuigd dat werken via de nationale kamer, die op haar beurt centraliserende deurwaarders zou aanstellen, die dan de communicatie en de verdeling van de dossiers naar de verschillende arrondissementen zou doen, een zeer aanbevelenswaardige procedure was.

Zoals wel meer gebeurt bij overheidsopdrachten, zijn we in een betwisting terechtgekomen. De rechter zal zich daar uiteindelijk over uitspreken. Wij zullen ons daar dan vanzelfsprekend zo snel mogelijk aan conformeren, om een en ander opnieuw efficiënt te laten verlopen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voor alle duidelijkheid: ik hoop dat het over het advies gaat waarbij niet de kamer, maar wel één kantoor werd aangesproken om de inning voor de zorgverzekering te doen. Er is eerst een beslissing genomen door de Vlaamse Regering om niet langs de kamer te gaan, maar de centralisering toe te wijzen aan één kantoor. Daar is de wetgeving van de overheidsopdrachten niet op toegepast, terwijl het hier toch over een omvangrijke opdracht gaat. U hebt wel een aantal objectieve criteria gehanteerd waaraan een dergelijk kantoor moet voldoen. Maar op een bepaald moment hebt u toch een selectie moeten maken, en als ik me niet vergis, is die selectie gebeurd zonder mededinging. Dat is net het grote probleem dat wordt aangekaart.

De Vlaamse Regering zal nu de weg via de nationale kamer bewandelen, waardoor ze natuurlijk de kamer aanspreekt om die centralisatie te realiseren. Misschien is dat een goede weg om te volgen via een protocol. Maar hoe hebben we dan zicht op de gehanteerde criteria en de manier waarop de mededinging is georganiseerd binnen de nationale kamer? Ook dat lijkt me hier nogal relevant. Dat is ook wat op dit moment juridisch wordt betwist. Niet de intentie die er bij de overheid was, wordt betwist, maar wel de toewijzing. De Raad van State zegt ook dat de toewijzing om de centralisatie te regelen bij de nationale kamer niet kan, vandaar die opschorting.

Hoe gebeurt de toewijzing? Waarom is de mededinging hier niet van toepassing?

Minister Dirk Van Mechelen: De nationale kamer heeft een bureau aangesteld om net die selectieprocedure te begeleiden. Daarbij onderzoekt men een aantal componenten, zoals ICT-capaciteiten, om, in een aantal gevallen, die grote massa dossiers te kunnen verwerken.

De heer Ludo Sannen: Los van al die zaken is de essentiële vraag: hoe wordt de mededinging georganiseerd?

Minister Dirk Van Mechelen: Ik heb de vraag begrepen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het voorstel om het Vlaams Zorgfonds te doen beleggen in commerciële rusthuizen

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Vlaams Zorgfonds heeft deze legislatuur zijn reserves aanzienlijk zien toemen. We zijn op weg naar een reserve van 1 miljard euro. Dat is een belangrijke massa geldmiddelen die daar gereserveerd zijn.

In de loop van februari is er een mededeling geweest aan de leden van de regering over die financiële vooruitzichten. Daarover hoeven we het hier niet in detail te hebben. Er staat wel dat bij constant beleid het einde van dat reservefonds in zicht is, namelijk in 2033. Goed, er zijn heel wat voorstellen en suggesties om ervoor te zorgen dat er in de toekomst duurzaam middelen gereserveerd kunnen worden. Die middelen zijn daar. Die hebben een bepaalde vorm van belegging op dit moment.

Mijnheer de minister, u hebt ervoor gepleit om het Vlaams Zorgfonds te laten investeren in de bouw van de commerciële rusthuizen. U verwijst daarvoor naar de marktomstandigheden. U zegt dat u het aandeel van de vastgoedinvesteringen wilt verhogen tot 30 percent, waar het decreet het momenteel op 10 percent van de beleggingen begrenst. Volgens u worden heel wat bouwplannen bij de commerciële rusthuizen nu uitgesteld omdat de banken geen krediet willen geven. Het bezwaar van de banken kan volgens u wegvallen als het Zorgfonds een deel van het kapitaal leent.

Mijnheer de minister, op grond van welke informatie of vragen uit de sector weet u dat heel wat bouwplannen van commerciële rusthuizen blijven liggen omdat men geen lening krijgt? Over hoeveel dossiers gaat dit bij benadering, want ik neem aan dat er op dit moment geen exacte cijfers beschikbaar zijn?

Waarop baseert u de stelling dat het bezwaar van de banken in deze dossiers zal wegvallen indien het Zorgfonds een deel van de middelen leent? Mijnheer de minister, ik stel die vraag omdat u gezegd hebt: "Rusthuizen zijn de zekerste investering die je kunt doen. De behoefte is verzekerd voor decennia en de financiering

komt van de overheid.”. Ik denk dat de banken dat ook zien en toch is er blijkbaar een probleem. Als u zegt dat het zo’n zekere investering is en u daarom het Zorgfonds wilt inschakelen, waarom zien de banken dat dan niet? Hebben zij een andere bril op?

Het blijkt dat er door de commerciële rusthuizen nog geen gebruik wordt gemaakt van de bestaande VIPA-investeringswaarborg (VIPA: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden), hoewel dat kader al geruime tijd voorhanden is. Op basis van welke gegevens veronderstelt u, mijnheer de minister, dat de rusthuizen nu wel een beroep zouden doen op de mogelijkheid van een investering door het Zorgfonds? Ik ben eens gaan kijken in de stukken van de commissie voor Welzijn. Voormalig minister Vanackere heeft vorig jaar op een vraag van mevrouw Roex geantwoord dat er geen enkele aanvraag binnen was voor die investeringswaarborg. Blijkbaar is er daar een probleem en zijn de rusthuizen niet geneigd om op de bestaande regeling in te spelen.

Mijnheer de minister, u wilt een percentage vastleggen voor de investeringen die het Zorgfonds kan doen. U spreekt van een maximum van 30 percent. Wilt u daaraan ook een minimum koppelen om te investeren in deze specifieke vorm van vastgoed?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Het is ongetwijfeld een open deur intrappen wanneer ik stel dat door de toenemende vergrijzing van de bevolking er een tekort dreigt aan aanbod voor huisvesting van niet in het minst zwaar zorgbehoevenden. Binnen de regering is het idee ontstaan, naar aanleiding van discussie over het Zorgfonds en de VIPA-subsidiëring en de bijstelling ervan, om te kijken of we niet met een nieuw fonds voorwaarden kunnen scheppen die moeten toelaten dat private initiatieven gemakkelijker financiering kunnen krijgen om sneller te kunnen investeren in nieuwe woonheden in rust- en verzorgingstehuizen en serviceflats.

Waarop baseer ik me als ik stel dat heel wat bouwplannen van commerciële rusthuizen blijven liggen omdat ze geen lening krijgen bij de bank? Bijna dagelijks word ik geconfronteerd met het feit dat ondernemingen vandaag op het terrein stuiten op de effecten van de kredietcrisis, waarbij ze vaststellen dat banken zich steeds meer risicoaferig opstellen. Het is bijna niet meer te vergelijken met de houding van de banken twaalf maanden geleden. Vooraleer banken overgaan tot financieringen, vragen ze steeds grotere garanties.

Als commerciële initiatiefnemers toch aan bankfinanciering geraken, is die ondanks de lage rentevoeten vaak duur omwille van de hoge risicopremie en bovendien sterk geconditioneerd. Dat is schrijnend en geldt niet

enkel voor commerciële initiatiefnemers in de sector van de rust- en verzorgingstehuizen maar bijna voor alle ondernemingen tout court. Zo vragen banken vandaag bijvoorbeeld een eigen vermogen van 25 percent van het investeringsbedrag in plaats van 15 percent voor de kredietcrisis. Het is voor commerciële spelers nagenoeg onmogelijk om 2,5 miljoen euro, zijnde 25 percent van 10 miljoen euro, wat de gemiddelde kost is van een rusthuis met 100 bedden, eigen middelen in het project te investeren.

Uit cijfers van de Federatie Onafhankelijke Seniorencare blijkt dat een inhaalbeweging van 6500 bedden mogelijk is. Ik heb weet van een dossier van één initiatiefnemer met een concreet project van 1500 bedden, tien nieuwe projecten en negen uitbreidingen, die op dit ogenblik niet aan het nodige kapitaal geraakt om deze investering te realiseren.

De voorkeur van banken gaat uit naar initiatieven die kunnen genieten van een veilige overheidsbuffer. De bedoeling van het fonds is om te kijken in welke mate het mits het ter beschikking stellen van leningen, te weten achtergestelde leningen want het moet kunnen worden gelijkgeschakeld met eigen kapitaalsinbreng, deze – laat ons zeggen – ‘vicieuze spiraal’ zou kunnen doorbreken. Het gaat niet over subsidies, maar over leningen. Het is niet de bedoeling dat dit fonds het volledige investeringsbedrag zou lenen. De bedoeling is om een percentage beschikbaar te stellen dat toelaat om naast het eigen vermogen van de investeerder de voorwaarde van 25 percent te kunnen sterkstellen ten opzichte van een bankfinanciering van 75 percent.

Ik geef een voorbeeld. Stel dat een initiatiefnemer vandaag in deze moeilijke financiële tijden 10 of 15 percent eigen vermogen kan aanbrengen voor een project en dat de overheid via een of andere formule via dit fonds, een achtergestelde lening of een ander mechanisme, mee participeert voor 10 of 15 percent, dan kan men zich daardoor sterkstellen voor 25 percent ten opzichte van de bankfinanciering van uiteindelijk 70 of 75 percent. Als we dit kunnen doen, zou je bijvoorbeeld met 20 percent een hefboomeffect van 5 kunnen genereren. Als je vanuit het Zorgfonds 100 miljoen euro zou kunnen betrekken om via een transparante en vanzelfsprekend marktconforme financiering aan de kant van de investeerder voldoende tegengewicht te vormen voor de bankfinanciering, dan kun je daarmee een effect van 500 miljoen euro investeringen krijgen.

Vandaar dat we dat ooit het ‘Rimpelfonds’ hebben genoemd. Het verwijst niet enkel naar de rimpels van de bejaarden, maar de bedoeling is om het te laten ‘rimpelen’: met een kleine inzet van middelen een groter geheel genereren aan investeringen. Zo zouden twee doelen kunnen worden bereikt: men investeert versneld in capaciteit van rusthuizen, ook in de

commerciële sector, en op die manier kan 100 miljoen euro 500 miljoen euro investeringen op gang brengen. Er liggen dossiers klaar, alleen geraakt men niet aan de financiële middelen om het te doen.

Dit is een vrij stabiele belegging. Ouderenvoorzieningen genereren op dit ogenblik vrij stabiele inkomstenstromen. Het risico dat de helft van het gebouw gedurende twee of drie jaar niet wordt gebruikt, is onbestaande. Ik heb dat zelf kunnen vaststellen. In mijn eigen gemeente is een nieuw rusthuis gebouwd. Dat is onmiddellijk volgeboekt. De vraag is duidelijk groter dan het aanbod. Door middelen van het Vlaams Zorgfonds in te zetten, kunnen we een groter structureel effect genereren. Een werkgroep in de schoot van de Vlaamse Regering onderzoekt dit verder. Minister Heeren en andere leden van de Vlaamse Regering zijn hierbij betrokken.

De huidige beleggingsstrategie van het Vlaams Zorgfonds houdt in dat 10 percent van de reserves in vastgoed worden belegd. Het gaat specifiek om economische en sociale infrastructuur. Aangezien we ons momenteel in risicovolle beurstijden bevinden, vraag ik me af of het niet beter zou zijn dit percentage op te trekken. Op die manier zouden we een groter gedeelte van de beschikbare reserves in de bouw van ouderenvoorzieningen kunnen beleggen. Dit behoort rechtstreeks tot de doelstellingen van het Vlaams Zorgfonds.

We werken aan dit project. Als alle imperatieven van het voorstel zijn onderzocht, zullen we een besluit kunnen nemen. Dit zou in de loop van de komende weken en maanden moeten kunnen gebeuren.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik merk dat het antwoord van de minister vooral een bijkomende uitleg vormt bij wat al is de media is verschenen. Ik blijf echter met een vraag zitten. Waarom zou dit nu wel werken? Van de investeringswaarborg van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden wordt geen gebruik gemaakt.

Minister Dirk Van Mechelen: Iedereen is het erover eens dat die waarborgregeling niet werkt.

De heer Ward Kennes: Ik zie toch een contradictie. De minister heeft net bevestigd dat beleggingen in de rusthuizensector heel stabiel zijn. De banken hebben blijkbaar een grote aversie tegen dit risico. Hoewel het een stabiele belegging zou betreffen, vragen ze hoge risicopremies. Ik neem aan dat de banken voorzichtiger zijn dan ooit. Indien het echt een stabiele belegging betreft, vraag ik me af wat hen tegenhoudt. Dit blijft me fascineren.

Minister Dirk Van Mechelen: Er is eigenlijk weinig fascinerends aan. Het gaat hier om de bloederstige

realiteit. De banken vragen van elke onderneming een enorme eigen waarborg. De voorbeelden zijn legio. Vroeger werd voor een project in de bouwsector krediet aan 75 basispunten verleend. Nu gaat het om 375 basispunten. Ten gevolge hiervan stijgen de kosten voor de realisatie van een project enorm.

Het is trouwens maar de vraag of iedereen nog aan aanvaardbare voorwaarden in verband met eigen vermogen en vreemd vermogen een krediet kan krijgen. Dit is nefast voor onze economie. De banken spelen hun rol in verband met de kredietverschaffing niet maximaal. Door een zo hoge eigen inbreng te vragen, laten ze het vehikel helemaal vastlopen. Dat geldt niet enkel voor de rusthuizen, maar voor onze hele economie.

Mij lijkt het dan ook mogelijk onze eigen spaarpot van 1 miljard euro wat dynamischer te beheren. Op die manier kunnen we korte termijn een dubbel effect sorteren, met name meer bedden en meer investeringen.

De heer Ward Kennes: Als het over andere sectoren gaat, zullen we de minister niet horen verklaren dat het om absoluut stabiele beleggingen gaat. In bepaalde sectoren is het risico voor iedereen duidelijk. Hoewel wordt gezegd dat het een manifest stabiele belegging betreft, blijven de banken hoge risicopremies aanrekenen. Mij blijft dit verbazen.

Tot slot wil ik er nog op wijzen dat het Vlaams Zorgfonds een goede reputatie heeft. De mensen verwachten van de Vlaamse overheid dat ze de vergrijzing aanpakt. We weten dat de andere bestuursniveaus minder goed zijn voorbereid. De Vlaamse overheid heeft op dit vlak ten volle haar verantwoordelijkheid genomen. Het veilige gevoel van de mensen moet in alle omstandigheden worden bewaard. Daar wil ik voor pleiten. Alle beslissingen over mogelijke investeringen moeten ertoe leiden dat mensen dat gevoel van zekerheid en veiligheid ten aanzien van de toekomst bewaren.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik vraag me af of het hier een eigen voorstel van de minister betreft. Wat is het statuut van dit voorstel? De minister heeft het over 'wij'. Gaat dat over de Vlaamse Regering? Is dit een verkiezingsbelofte, of doet de minister daar niet aan mee? (*Opmerkingen*)

Minister Dirk Van Mechelen: De Vlaamse Regering heeft dit besproken en heeft een werkgroep opgericht. Die werkgroep onderzoekt het voorstel. Mij lijkt dit voorstel zo evident dat conclusies allicht snel zullen volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de inning van de verkeersbelasting

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, door middel van een aangetekend schrijven van 17 december 2008 heeft de Vlaamse Regering de federale regering laten weten vanaf 1 januari 2010 de inning van de verkeersbelasting, van de belasting op de inverkeerstelling en van het eurovignet in eigen beheer te nemen. Mijn vraag om uitleg is in een aantal deelvragen opgesplitst en is bedoeld om dit dossier verder op te volgen.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in verband met de voorbereiding van deze overname? Hoeveel personeelsleden van de federale administratie zullen worden overgenomen? Is in verband met de huisvesting van deze mensen al een beslissing genomen?

Is het inningsproces met betrekking tot de verkeersbelasting al in kaart gebracht? Welke veranderingen en verhogingen van de efficiëntie worden gepland?

Is het Vlaams Fiscaal Platform (VFP) al aan de inning van deze belastingen aangepast? Loopt de overgenomen inning van de onroerende voorheffing via het Vlaams Fiscaal Platform vlot? Bent u daar tevreden over?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Heuvel, de insourcing van de verkeersbelasting is gepland op 1 januari 2010. Binnen de Vlaamse Belastingdienst is op dit ogenblik een ervaren ambtenaar als projectverantwoordelijke aangewezen. Het gaat trouwens om een ambtenaar die destijds heel nauw betrokken was bij de overname van de inning van de onroerende voorheffing. Met andere woorden: het dossier is in goede en ervaren handen.

Wat is de stand van zaken? Op dit ogenblik is er heel veel overleg tussen de Vlaamse Belastingdienst en de projectverantwoordelijke enerzijds en tussen VLABEL en de waarnemingspost anderzijds. De waarnemingspost is, zoals u weet, de dienst binnen de federale administratie die voor dit dossier optreedt als verbindingsorgaan tussen de federale diensten en de gewesten.

De verschillende aspecten, personeel, huisvesting, historische dossiers, gefaseerde overdracht van het personeel, worden in werkgroepen en subwerkgroepen besproken. Er worden timings opgemaakt en periodiek wordt in een ruime vergadering een stand van zaken opgemaakt. Er wordt dus werk van gemaakt.

Inzake het aantal personeelsleden weet u dat het wetsontwerp tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen in uitvoering van artikel 68 van de bijzondere wet, ondertussen werd goedgekeurd in het federale parlement. Het is nu wachten op de publicatie in het Belgisch Staatsblad. De Vlaamse Regering heeft ervoor geopteerd om gebruik te maken van de mogelijkheid om de personeelsleden over te nemen van de federale administraties. De wet voorziet voor het Vlaamse Gewest voor de groep van de verkeersbelastingen in ongeveer 257 voltijds tewerkgestelde eenheden (VTE's). Deze hoeveelheid VTE's moet worden omgezet in fysieke personen en deze omzetting levert 289 fysieke personen op. Het merendeel van dit korps zal tewerkgesteld worden te Aalst en te Brussel, maar er wordt ook in regionale vestigingen voorzien te Brugge, Antwerpen, Leuven en Hasselt.

Het spreekt natuurlijk voor zich dat het inningsproces van de verkeersbelastingen al in kaart werd gebracht. Een aantal ambtenaren bij VLABEL en bij het departement hebben zich al jaren toegelegd op de studie van de regelgeving en de inningsprocessen. Op de mogelijke efficiëntieverhogingen zijn we heel nadrukkelijk ingegaan naar aanleiding van de beleidsbrief. Ik heb daarbij in extenso toegelicht waarom ik die insourcing belangrijk vind en welke objectieven we voor ogen hebben. Ik verwijs trouwens nog eens naar de laatste beleidsbrief: de bladzijden 24 tot en met 26 geven een vrij gedetailleerde stand van zaken dienaangaande.

U kent het concept van ons Vlaams Fiscaal Platform. Het is een generiek platform dat modulair is opgebouwd en waarop meerdere heffingen kunnen worden geïmplementeerd. Momenteel is dit platform al gedeeltelijk operationeel voor de onroerende voorheffing en de leegstandsheffing bedrijfsruimte. De ICT-specialisten van de Vlaamse Belastingdienst en van het Departement Financiën en Begroting werken dit samen uit, samen met de ICT-partner van de Vlaamse overheid EDS-Telindus. Vanuit technisch oogpunt zijn er voor de verkeersbelastingen enkele mogelijkheden die momenteel technisch verder worden onderzocht. Er zullen ook een aantal opties worden genomen om bijvoorbeeld het eurovignet niet te implementeren op het Vlaams Fiscaal Platform, gelet op de ambitie om over te schakelen op een kilometerheffing voor vrachtwagens.

U weet dat de overname van de inning van de onroerende voorheffing in 1999, na een paar kinderziektes, een succesvol project is gebleken. De vooropgestelde ambities, zoals de centralisatie van de inning en het automatisch toekennen van de verminderingen, zijn gerealiseerd. In 2007 werd het administratieve luik van het contract met de externe partner beëindigd. De Vlaamse Belastingdienst heeft de administratieve afhandeling sindsdien succesvol in eigen beheer overgenomen. Eind 2008 is ook het resterende deel, het ICT-technisch gedeelte, van het contract

afgelopen. Stap voor stap wordt de overdracht van de infrastructuur van de outsourcer naar het Vlaams Fiscaal Platform gerealiseerd. Ik kan u daar een aantal voorbeelden van geven. De interactieve toepassingen via de website www.onroerendevoorheffing.be aan de belastingplichtigen zijn overgenomen sinds 1 januari 2009. Ook de workflow, namelijk de briefwisseling en de dossierafhandeling, functioneert via het VFP. Ten slotte verloopt ook de elektronische communicatie met het notariaat, de kennisgeving van achterstallige schuldvorderingen, via het platform. Momenteel wordt alles in het werk gesteld om de inkoop van de onroerende voorheffing in 2009 ook via het VFP binnen de gebruikelijke termijnen te laten verlopen.

Dus: er wordt aan gewerkt, er wordt op gezweet en het platform draait op dit ogenblik voor die dingen waarvoor we het gebruiken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

BIJLAGE

Bijlage bij de vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van de wetgeving inzake overheidsopdrachten bij de aanduiding van gerechtsdeurwaarders door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL)

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Overheidsopdrachten

Koning Albert II-laan 20 Bus 9, 1000 BRUSSEL
Tel. 02 553 76 57 - Fax 02 553 76 55

Ook per e-mail

Financiën en Begroting
Afdeling Financieel Management
Ontvangkantoor leegstand woningen - CIC
t.a.v. de heer Herman Pevenage
Koning Albert II-laan 19, bus 7
1210 Brussel

uw kenmerk

ons kenmerk
AOJZ.9510/14/109/PR/A
12FB-U-06- 33701

bijlagen

vragen naar / e-mail
jur. Ilga Janssens
ilga.janssens@azf.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 76 58

datum
09 MEI 2006

Betreft: Invordering door gerechtsdeurwaarders : toepasselijkheid van de
overheidsopdrachtenreglementering

Wij verwijzen naar uw adviesvraag per e-mail van 2 maart 2006, herinnerd per e-mail van 27 april jl.

1.

In principe is de overheidsopdrachtenregelgeving van toepassing op de dienstverlening door gerechtsdeurwaarders. Deze diensten vallen immers onder de categorie 'juridische diensten' (bijlage 2 bij de Wet van 24 december 1993, categorie 21).

De facto kan evenwel geen volwaardige mededinging volgens die regelgeving georganiseerd worden, aangezien de ambtstaken en tarieven van de gerechtsdeurwaarders wettelijk worden vastgelegd.

De overheidsopdrachtenreglementering kan dus niet als zodanig toegepast worden.

In het kader van behoorlijk bestuur en om het gelijkheidsbeginsel maximaal te respecteren, dient toch een zekere mededinging te worden georganiseerd.

Ofwel stuurt u een oproep aan alle gerechtsdeurwaarders (niet enkel diegenen die nu voor u optreden), ofwel publiceert u een oproep in het Belgisch Staatsblad en in de gespecialiseerde pers.

2.

Voor de beoordeling van de kandidaturen van de gerechtsdeurwaarders die u zal aanschrijven, kunnen niet de “criteria” gebruikt worden die u onderbrengt in de rubriek II.1.

In rubriek II.1 gaat het om voorwaarden m.b.t. het aanvaarden van de kandidatuur, dus om de verbintenissen die de deurwaarder in zijn kandidatuur moet aangaan. Het is daarom beter te spreken over “uitsluitingsvoorwaarden” of “aan te gane verbintenissen” (in de overheidsopdrachtenreglementering dekt het begrip ‘uitsluitingscriterium’ een gans andere lading).

De kandidaturen kan u vervolgens evalueren op basis van de evaluatiecriteria van punt II.2, die we zouden aanvullen met een criterium “plan van aanpak”.

Zo bekomt u per arrondissement een lijst van geselecteerden.

Daarop kan u punt V toepassen en telkens met de best geplaatste een overeenkomst afsluiten.

3.

De punten III en IV hebben te maken met de jaarlijkse evaluatie, daarom zouden die logischerwijze na punt V moeten komen.

Om dezelfde reden stellen we voor om punt VII na punt I te plaatsen.

4.

In punt VII zou de tekst duidelijker zijn als het tweede bolletje als volgt zou luiden :

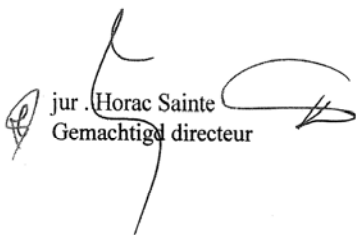
“Een gedetailleerd plan van aanpak met een omstandige visie/beschrijving van het scenario, de wegingsfactoren (wat bedoelt u daarmee, anders dient u dit te schrappen ?) en het call-center.”

De onderstreepte vette passage zou dan worden : “ De kandidaturen dienen AANGETEKEND te worden verzonden”

5.

In bijlage 1 is het vrij gek en zinloos om een kolom “niet akkoord” op te nemen.

Voor de directeur-generaal, afwezig,

jur. Horac Sainte
Gemachtigd directeur